

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam po nj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Kato“, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Kandidat S. K. Z.

Slovenska kmečka zveza stoji zopet pred volilnim bojem. Izpraznjen je državnozborni mandat po rajnem g. Ježovniku za okraje Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj in Gornji grad. Vodstvo Kmečke zveze je prepustilo odločitev kandidata zaupnikom v volilnem okraju. Za tri sodne okraje, za Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj so se vršili zaupni shodi preteklo nedeljo, dne 22. maja, za gornjegrajski okraj se bo na željo ondotnih zaupnikov obdržal zaupni shod ta dan.

Razporeženje v volilnem okraju je za Kmečko zvezo zelo ugodno. Vse, kar je ugledno in pošteno, kar res želi dobrega zastopnika kmetu in delavcu, je tokrat na strani Kmečke Zveze. Po zadnji deželno-zbornski volitvi, ki je prinesla kmečki zastavi tako krasne uspehe, nihče ne dvomi več nad sijajno zmago naše stranke tudi ob teh volitvah.

Z navdušenjem se začne na naši strani volilna borba, in to je najboljša poročila za zmago! V naslednjem poročamo o zaupnih shodih.

Slovenjgradec.

Zaupni shod, sklican od odbora K. Z. za celi slovenjgraški okraj, se je vršil popoldne po večernicah v dvorani Narodnega doma. Vkljub jako nestalnemu vremenu je bil dobro obiskan. Na zaupnem shodu je vladalo popolno soglasje, ki ga ni motila niti najmanjša nezadovoljnost in obenem prav veselo in zmagovalno razpoloženje. Predsedoval je odbornik K. Z. Ivan Schöndorfer.

Govoril je mestni župnik Alojzij Čížek o lastnostih, ki jih mora imeti kandidat slovenskega kmečkega ljudstva.

Kot zastopnik osrednjega odbora K. Z. je govoril profesor dr. Hohnjec. Omenil je politični položaj, v katerem je sedaj slovensko ljudstvo in njegovi zastopniki v državnem in štajerskem deželnem zboru. Iz tega je izvajal tiste sposobnosti, ki jih mora imeti zastopnik slovenskega ljudstva v tako resnem in težavnem času. Določitev za to sposobne osebe prepustila popolnoma zboru zaupnikov.

Soglasno se je nato sklenilo, da je kandidat kmečkega ljudstva in njega pravih prijateljev prof. dr. Verstovšek v Mariboru.

Ko je končno predsednik Schöndorfer vprašal navzoče, ali je kdo proti tej kandidaturi, se ni nihče oglasil.

Velenje.

Lepo število veljavnih in upljivih mož (iz Šoštanskega okraja) se je na klic S. K. Z. zbralo zadnjo nedeljo dne 22. maja v velenjskem društvenem domu, da se posvetuje in sklepa o kandidatnem vprašanju. Shodu je bil predsednik velenjski župan gospod Skaza, podpredsednik šentiljski župan g. Koren.

Soglasno in z navdušenjem so se zaupniki izrekli za kandidature svojega rojaka, (dež. poslanca dr. Verstovška).

Gospod župan Skaza je v vznesenih in plametihih besedah navduševal navzoče za agitacijo v volilni dobi, da bo postavljeni kandidat tem sijajnejše zmagal. Ene misli in enega duha smo se potem zopet razšli.

Vuzenica.

Tukaj se je vršil v nedeljo dne 22. maja popoldan zaupni shod volilcev marenberškega okraja. Predsedoval je deželni in državni poslanec gospod Pišek. Udeležili so se shoda uplivni in veljavni zaupniki sosednjih far. Po govoru poslanca gospoda F. Piškega so se soglasno izrekli za kandidature deželnega poslanca gosp. dr. Verstovška za državni zbor. Iz raznih krajev so izrazili željo, da se tudi med njimi vrše politični in gospodarski shodi. Poslanec Pišek jim je obljubil, da bo K. Z. shode ob priložnosti priredila. Vse kaže navdušenje za našo stranko in zmaga dr. Verstovška je nedvomna.

Osrednja zadruga za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine v Mariboru.

Dne 30. decembra lanskega leta je dobila naša vlada pooblastilen zakon, (kateri ji daje pravico, skleniti z balkanskimi državami trgovske pogodbe. V teh trgovskih pogodbah bodo dobile balkanske države pravico uvažati k nam živino. Ker bo uvoz tuje živine znatno vplival na ceno naše živine in s tem škodoval naše živinoreje, zato so zastopniki kmečkega ljudstva zahtevali odškodnino.

Odločnemu nastopu naših poslancev se imamo zahvaliti da se je ob enem z pooblastilnim zakonom sklenila postava za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine, katera določa za dobo 9 let vsako leto po

6 mil. kron in vsebuje natančne določbe za uporabo tega zneska.

Ker je živinoreja glavni vir kmetovih dohodkov in ker je ravno pri prodaji živine izročen kmet številnim prekupcem, mešetarjem in nereelnim trgovcem, zato je zanimanje za skupno prodajo živine zelo veliko in tekmujejo vse dežele v tem, (da odpravijo nedostatke živinske kupčije, da odstranijo vse nepotrebne prekupece in omogočijo ugodnejšo ceno živine. Če primerjamo ceno mesa v mestih s ceno živine na deželi, vidimo, kako velikanska razlika je med obema cenama in koliko zaslužijo razni ljudje, ki so kmetom in malim mesarjem v mestu, ki kolje živino in prodaja meso.

Skupno prodajo živine, potem katere edino je mogoče kmetu dobiti pravične cene za živino, pa pospešuje novi zakon, kateri določa lepe podpore za združne naprave. Ta dejstva, kakor zlasti dejstvo, da bode cena živine zopet padla, so privedla do ustanovitve Osrednje zadruge za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine v Mariboru. Zadruga začne delovati dne 1. junija, ima poslovodja, kateri je prakticiral pri združni vnovčevalnici na Dunaju, in se usposobil za svoj posel. Da se zbudi zanimanje za to zadrugo in ljudstvo pouči o njenem delovanju, se bodo po celem Spodnjem Štajerskem prirejale zborovanja in ustanovljale podružnice te zadruge ter nastavliali krajevni zaupniki. Kjer se bodo te podružnice dobro razvile, se bodo tekom časa spremenile v samostojne zadruge.

O binokšnih praznikih so se vršila tri zborovanja, na katerih so zborovalci pokazali veliko zanimanje za to zadrugo in priznali veliko važnost te zadruge.

Studenice.

Prvo zborovanje se je vršilo na binokšno nedeljo zjutraj v Studenicah. V šolski sobi se je zbralo lepo število gospodarjev, gospodinj in tudi mladencev.

Navzoče je pozdravil načelnik zadruge gospod državni poslanec Pišek, ki je v kratkem govoru omenil pomen in važnost te zadruge.

Nato je v nad eno uro trajajočem govoru pojasnil nadrevizor Vlad. Pušenjak vzroke, kateri vplivajo na ceno živine, osvetlil izkoriščanje kmetov vsled sedaj obstoječe prodaje živine, naštel prednosti skupne prodaje živine, pobijal ugovore nasprotnikov, kazal na vspehe združne prodaje živine v drugih

PODLISTEK.

Izgubljena ženica.

(Kratkočasnica. Iz hrvatskega —g—).

Jaki Grgorič, mojstru v Petrovcu, je pobegnila ženica. — Pred pol leta se je Jaka oženil s Katico iz Pavlovca, bližnjega trga. Prvi dan po svoji poroki je Jaka svoji ženici tako postregel, da je Katica mislila, da v zakonu sije samo solnce, in da je nebo vedno vedro, in da mora tako ostati na vse veke amen. Ali ko so se za nekaj mesecev pojavili prvi oblaki na zakonskem nebu, je postala Katica mrka in zlovoljna. Jaka je to potrpežljivo prenašal do nekega časa. Nekega dne pa je bilo, kakor bi kdo napisal burjo v koledar njenega življenja. Katica se ni udala, in je vpila vedno huje, tako, da je prišlo do treska. Jaka ji je dobro izprašal vest, ji dal pokoro, ali odveze ji ni dal. Katica je ihtela in jokala, a potem je odšla v svojo sobo, pobrala svoje reči, je zavezala v svoj veliki robec, ter odšla k svojim starišem v Pavlovce. Jaki pa še „z Bogom“ ni rekla.

Štirinajst dni je bila že v Pavlovcu, in vsak dan ji je bilo okrog srca težje. Neprestano je gledala tja k belim petrovskim hišam, in dala bi ne vem kaj, da bi smela zopet bivati tam pri Jaki v ljubezni in slogi. Tudi Jaki je bilo težko, da nima Katice. Klavern je hodil okrog in si očital, da je Katico užalil po nepotrebnem. Ali Jaka je imel svojo glavo, in Katica svojo, in nobeden ni hotel, da prvi poda roko k spravi. Tako sta čakala drug na drugega. Katica je sedela v Pavlovcu, in gledala k Petrovcu, Jaka pa je bil v Petrovcu, in se oziral za svojo ženico proti Pavlovcu.

Naenkrat pa se spomni besed iz sv. pisma:

„Človeku ni dobro samemu biti.“

In to ga tako sune v srce, da se odloči, storiti korak k spravi; a samo polovični korak.

Napoti se v župnišče. Župnik, ki je Jakota imel rad, ga je sprejel smehljaje.

— Kaj dobrega, Grgorič? — vpraša že od daleč.

— Nekaj bi Vas prosil — odvrne Jaka; nekaj sem zgubil, in lepo prosim, če bi mi gospod župnik hoteli pomagati, da najdem.

— E, potem se pa niste namerili na pravega, Grgorič. Jaz sem kratkoviden.

— O, stvar je tako velika, da jo brez očal lahko opazite.

— Ali jaz imam slabo srečo, če kaj iščem — reče župnik. — Najbolje bi bilo, da daste svojo stvar javno oznaniti.

— No, da, da — se nasmeje Jaka — ali meni se zdi, da bi gospodu župniku ne bilo prav, če se oznani.

— Zakaj pa ne? Vi tako daste nagrado onemu, ki najde Vašo stvar?

— Seveda, koliko hočete?

— Jaz nečem ničesar... Jaz mislim samo, da daste onemu, ki stvar najde.

— Ali, če bi bili Vi tako srečni, da bi našli, pa dam cerkvi nov mašni plašč...

— Težko, da bi jaz to zaslužil... Ali povejte mi, kaj ste izgubili?

— Gospod župnik, ne upam si povedati.

— Pa zakaj ne? Ali je kaj hudega?

— Pogodili ste gospod župnik, da, da, nekaj hudega...

— Potem le pustite. Bilo bi greh, iskati hudo...

— Pa ni hudo...

Župnik se zamisli, in zopet vpraša:

— Ali je stvar mnogo vredna?

— Hm, hm, kakor se vzame — reče Jaka. — Meni je stvar najdražja.

— Ah, sedaj razumem. Nekaj, kar je srcu milo?...

— Prav imate, gospod.

— Ali ste kupili to stvar?

— Ne, dobil sem jo v dar.

— Ali je mar zlat, katerega ste dobili od birmanskega botra?

— Ne, to ni.

— Ali je kako staro blago?

— Ne, ampak mlado blago.

— Ali je morebiti novec.

— Ne.

— Znabiti kaka slika.

— Da, tako nekaj — vikne Jaka.

— Ali je sveta slika?

— O, Bog varuj! To gotovo ni — reče živo Jaka.

— Ali je mar neumestna slika?

— To ne, ali nekaj malo...

— Nu, sedaj mi je pa dovolj, — reče nevoljno župnik. — Povejte, kaka slika je to... jaz imam dovolj drugega posla, ne da rešujem Vaše uganke.

— Gospod župnik — reče polagoma Jaka, — slika je to, da Vam povem po pravici: Zove se Katica, in je bila nekaj dni v moji hiši, kakor prava žena. A potem smo se malo sprli, in odšla mi je v Pavlovce nazaj, da ni več glasu o njej... In sedaj, kaj naj počnem? Če Vi mislite, da je najpametnejše oznaniti, jaz nisem zoper to. Ali če se je Vi spomniti iz prižnice, morate govoriti pohvalno o njej, n. pr. da je lepa, pobožna, gibčna, dobra kuharica itd. In kakor

državah ter obširno pojasnil postavbo z dne 30. dec. 1909, orisal delovanje centrale za živinorejo na Dunaju in delovanje naše zadruge v Mariboru.

Predavanje (je navdušilo navzoče) za skupno prodajo živine in se je izvolil odbor, ki bo izvršil vsa pripravljala dela.

Konjice.

Popoldan se je vršil velik gospodarski shod v Konjicah. O tem smo poročali že v zadnji številki.

Planina.

Planina slovi po svoji lepi živini, slovi po gospodarjih, kateri skušajo živinorejo povzdigniti. Ker je Planina zelo oddaljena od železnice, se živinorejci, ki so navezani na kupce, ki prihajajo k njim iz daljnjih krajev, izkoriščajo in jim živinoreja ne donša onih dohodkov, katere bi morala donasati. Za take kraje se posebno priporoča organizacija, ki jim omogoča boljšo prodajo živine.

Radi tega se je na binkoštni pondeljek priredil na Planini velik gospodarski shod z istim programom, kakor prejšnja dva shoda.

Na vrtu gostilne gospoda Pinterja se je zbralo nad 200 mož in mladeničev, ki so z velikim odobravanjem sledili izvajanjem govornikov in stavili v debati razna vprašanja ter izražali razne želje. Da vedo posestniki ceniti velik pomen živinoreje, je najboljši dokaz dejstvo, da se potegujejo za doseg plemenskega sejma.

Tudi na Planini se je izvolil odbor, ki bo zbiral člane in izvršil vse priprave.

Pri vseh treh zborovanjih sta bila navzoča zastopnika združne vnovčevalnice na Dunaju in v Gradcu, ki sta se pohvalno izrazila o velikem zanimanju, katero kaže slovensko ljudstvo za združne naprave.

Osrednja zadruga bo priredila dne 5. junija gospodarsko zborovanje v Slivnici pri Mariboru, dne 12. junija pa zborovanje pri Veliki nedelji o priliki obnove zboru tamošnje posojilnice.

Politični ogled.

— 80letnica cesarjevega rojstva. Sobotna „Wiener Abendpost“ je razglasila: Kakor smo izvedeli, je ministrski predsednik obvestil deželne poglavarje, da ne bo cesar povodom svojega 80letnega rojstnega dne vsprejemal nikakih osebnih častitanj in poklonstev. — Isotako se ne udeleži tudi nikakih prireditvev v proslavo 80letnega rojstnega dne.

— Volitve v Bosni. V sredo so se začele volitve v sabor, in je izvoljenih sedem Hrvatov, devet mohamedancev in 18 Srbov.

— Balkanska zveza. Turški veliki vezir Hilmi-paša je izjavil, da zelo želi ustanovitev balkanske zveze. Predpogoj je pa, da opuste ostale balkanske države svoje zahteve glede na Makedonijo. Hilmi-paša je pristavil, da bi Avstrija gotovo nasprotovala balkanski zvezi.

— Rusko-japonski sporazum. Po vesteh dunajskih časopisov se ima v kratkem podpisati rusko-japonski sporazum. Vsi listi so mnenja, da bo imel sporazum velik političen pomen.

— Med Rusi in Japonci so končana pogajanja o raznih zadevah na daljnem vzhodu. Japonci si bodo po pogodbi prav tako kakor Avstrija Bosno, pri lastili Korejo. Na drugi strani pa so si Rusi in Angličani začeli deliti Perzijo, kjer so, odkar se je tam vpeljala ustava, vedno neredi. Tako izginjajo manjše države v žrelu velikih.

sem rekel, če mi vrnete ženico, dobite v dar lep mašni plašč.

Župnik se od smeha ni mogel držati pokoncu, ampak je sedel na divan, in iz oči so mu vrele solze od srčnega smeha.

Naposled reče:

— Grgorič, jaz si hočem zaslužiti mašni plašč... Samo pazite: jutri popoldne se bo vrnila zgubljenka ženica.

Drugi dan se poda župnik v Pavlovec. Katičini domačini so se nemalo uplašili, videč župnika. On pa jim reče, da je slišal o njih hčeri Katici, da je pri njih, in bi zelo rad nekaj z njo govoril. Ko sta bila sama, ji je govoril ostro in jezno: mar ne pozna zakonskih dolžnosti, ali je pozabila, kaj je obljubila pred oltarjem, in če lahko opravičuje svoj korak pred ljudstvom... ona bi morala znati, kam pripada.

Katica je nato ponižno odgovorila, da dobro zna, kam pripada, in da se rada vrne v Petrovec, če pride Jaka po njo, in jo lepo prosi — prisiliti pa je ne more ne oče, ne ban, da bi se vrnila.

Župnik jo pogleda, in reče suho:

— Dobro, ali potemtakem Vas moram iz prižnice oznaniti.

— Kaj, kako? ... Iz prižnice? — se splaši Katica.

— Da, da, oznaniti, kot izgubljeno stvar.

— Vi se šalite, gospod župnik.

— Še na misel mi ne pride, da bi se šalil. Jaz Vas oznamim, enkrat, in če to ne bo koristilo, dva, trikrat.

— Oznaniti se ne dam! — vzklikne Katica.

Mala politična naznanila.

Dne 20. maja: V Budimpešti so se vršila zadnje dni skupna ministrska posvetovanja. Glavne točke razprav so zahteve vojne in mornariške uprave, ki zahtevata izrednega kredita 300 do 400 milijonov kron, ki naj se razdele na skupni proračun na več let. — Na Portugalskem so odkrili velikanska poneverjenja. Samo pri zemljiškem kreditnem zavodu, ki je pod nadzorstvom države, znašajo poneverjenja 16 milijonov frankov. — Hrvaški deželni zbor je sprejel novi volilni red. — Trgovinska pogajanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo so prekinjena, in se bodo nadaljevala šele na jesen. Srbija hoče namreč prejskleniti trgovinske pogodbe z Bolgarsko, Turčijo in Rumunsko.

Dne 21. maja: Na Ogrskem se bje hud volilni boj. V tunpoški občini so se spopadli Justhovei in Košutovei. Streljali so z revolverji. Več oseb je ranjenih. Orožniki so zabodli nekega kmeta. — Pokojni angleški kralj Edvard je zapustil oporoko, ki obsega natančno navodila, kako politiko naj zasledujejo Angleži po njegovi smrti. Priporoča, naj čislajo sklenjene zveze, a pravilno naj se vedejo tudi nasproti trojezi. — V prepolaški okolici so streljali Srbi na neko turško patroljo. Ustreljen je bil neki turški korporal, ranjen pa neki turški vojak.

Dne 22. maja: Izvrševalni odbor češke agrarne stranke je imel dne 19. t. m. sejo. O sporazumnih konferencah (posvetovanjih) se je sklenilo, da se usodna pogajanja lahko vrše na Dunaju, a o podrobnostih naj se vrše v Pragi. — Češki poslanec Sokol je izjavil na nekem shodu volilcev, da vstrajajo češki radikalci na stališču narodnega sveta, ki je označilo jezikovno predlogo ministrskega predsednika barona Bienertha kot nesprejemljivo. — Krečanska narodna skupščina je sklenila, da se moslimov ne pripusti v narodno skupščino, ter se je nato odgodila za 40 dni.

Dne 23. maja: Klub čeških katoliških poslancev je sklenil, da se udeleži jezikovnih konferenc na Dunaju, vendar pod pogojem, da se odločilne seje in vsi sklepi, s katerimi bi bili Čehi kaj vezani, vrše v Pragi. — Kmečka vstaja je vzbruhnila v Bukovini. V Udzticu so zasedli kmetje neko veleposestvo, češ, da so jim obljubili državni poslanci, da se bo posestvo razdelilo. — V Argentini, in sicer v Buenos Airesu, so zadnje dni zaprli nad 1000 anarhistov.

Razne novice.

Iz šole. Gdč. Lojzika Ferlež je premeščena iz Sv. Jurija v Slov. gorice kot suplentinja v Poljčane.

Iz pošte. Pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji se je napravila poštna nabiralnica. Zvezo ima s pristojno pošto pri Veliki Nedelji. Vsak dan, razun nedelje, bo poštni sel raznašal poštne pošiljatve. S tem je ugodeno dolgoletni želji tamošnjega prebivalstva.

Osebe vesti. Gospod Horjak, kaplan v Galiciji, je dobil dopust. Zdravnik mu je konstatiral več bolezni. Gospod Ivan Schiller, kaplan v Dolu pri Zidanem mostu, je odšel v Ameriko.

Opozarjamo vse somišljenike, da vpošiljajo od sedaj naprej vse prispevke, namenjene obmejnim Slovincem, direktno „Slovenski Straži“ v Ljubljano. Sedaj, ko smo si osnovali centralo, moramo skrbeti tudi za centralizacijo naših denarnih sredstev. Poskrbeli bomo, da bodo vsi darovi iz Štajerskega pravčasno objavljeni v naših listih. Na noge! Pošiljajmo pridno in veliko „Slovenski Straži“ v Ljubljani! Merja rabi!

— Zakaj pa ne? — vpraša mirno župnik. — Vi ste bili že trikrat oznanjeni, in nato ste radi šli v Petrovec; meni se zdi, da bo oznanilo že nekaj pomagalo.

— Na to misel Vas je pripravil moj mož, Jaka, — zajoka Katica — da, njemu bi bilo ljubo, da bi se osramotila pred vso župnijo.

— Potem se varate — odvrne župnik. — Vaš mož sam ni hotel slišati o oznanilu. Govoril je samo dobro o Vas, n. pr.: da ste lepa, pobožna in najboljša žena v celi župniji.

— Ali je to on v resnici pravil? — vpraša Katica živo.

— Da, in še več — odvrne župnik.

Katica se malo zamisli, a potem vpraša proseče:

— Gospod župnik, o onem oznanilu niste mislili resno?

— Povsem resno! — reče župnik. — Včeraj sem mislil oznanilo napisati! ... Ker sem pa imel tu v bližini obiskati nekega bolnika, sem stopil k Vam ... Z Bogom!

Predno je mogla Katica kaj povedati, je župnik že zapril vrata za seboj.

To so bile hude ure, ki jih je imela Katica po odhodu župnika. Ugajalo ji je, da Jaka o nji tako lepo govori ... in uverjena je, da pride po njo, in jo prosi odpuščenja ... a v drugem se je bala oznanila.

Vedno se je tolažila, da se je župnik samo šalil. Ali sumnja, da je le res, kar je govoril tako odločno, ji ni dala miru. Če to stori, kaka sramota! —

* Kandidata za marenberški-gornjegrajski okraj ne morejo najti liberalci. Zadnjo nedeljo dne 22. t. m. je prišel general vseh liberalcev dr. Kukovec v Velenje, kjer je zbral okoli sebe vse zveste pristavše volilnega okraja. Malo jih je bilo in ti še so bili po večini liberalni učitelji. Pretresovali so sem in pa tje, koga bi naj izbrala „ljudska volja“ za liberalnega kandidata, oziroma tudi za kandidata „neodvisnih kmetov.“ Kajti sedaj bodo celjski doktorji z vsem liberalno-učiteljskim priveskom zopet neizmerno kmetu prijazni, dočim hočejo istočasno od kmeta imeti kar 3 milijone za učitelje. Ogledovali so si župana Kaca, a mož ne zna nič, tudi govoriti ne. Slovenjgraški uradnik Vaupot nima druge lastnosti nego da je liberalec. Ljuba bi jim bila najbolj Verdrik in Skasa-Pavlinec, a sta stara štajercijanca, stranka pa si je v svoji mladosti dala naslov Narodna stranka. Liberalci so v največji zadregi, dogospodarili so v treh letih tako temeljito, da niti kandidata ne morejo dobiti.

* Boli jih. Vse liberalno časopisje je zaječalo, ker smo slovenskemu ljudstvu odkrili, da hoče liberalno učiteljstvo nastopiti nasproti slovenski obstrukciji in sicer da dobi nove plače, skupaj v znesku tri mil. kron. Boj naših poslancev velja za gospodarske in narodne pravice vsega slovenskega ljudstva na Štajerskem, a te pravice so liberalnim učiteljem deveta briga, da se le njim zvišajo plače. Plača nad vse in za to prodajo ti ljudje tudi slovensko ljudstvo! Zares nizko je padlo liberalno učiteljstvo in naše ljudstvo ga mora pač dobro poznati, ker zadnjič ni hotelo voliti več njegovih kandidatov. Liberalno učiteljstvo pa nima nobene pravice se pritoževati nad pisavo naših listov, kajti za tako izdajalsko početje ni nobena beseda ostra dovolj. Ljudem, ki za svoje plače prodajajo koristi narodove, ne gre spoštovanje. Za izdajalce je povsod le zaničevanje.

* Urednik oproščen. Naš list je pred kratkim v neki zadevi precej ostro prijel kokarskega župana Praznika in učitelja Knafliča. To pa tema gospodoma ni bilo prav, in županstvo Kokarje nam je poslalo uraden popravek po par. 19. tisk. zak. Popravek je bil popolnoma nepravilen, ker se ni v njem nobena naših trditvev ovrkla, pač pa so se popravljale stvari, ki jih mi sploh nismo trdili. Zato popravka tudi nismo objavili. Županstvo Kokarje je nato potom državnega pravdnštva zahtevalo, da objavi uredništvo nepravilni popravek. Uredništvo pa se ni udalo, in tako je prišlo do obravnave, ki se je vršila v soboto, dne 21. t. m. pred mariborskim okrajnim sodiščem. Tožen je bil urednik g. Rakovič po par. 21. tisk. zak. (radi neutemeljene odklonitve popravka po par. 19.). Obtoženca je zastopal odvetnik dr. Leskovar. Tekom obravnave se je dognalo, da popravek ni le sam na sebi nepravilen, ampak da je poslalo županstvo Kokarje državnemu pravdnštvu popravek, ki se je celo bistveno razlikoval od popravka, poslanega našemu uredništvu. To dejstvo je treba pibiti, da se razvidi, kakih sredstev se poslužujejo gotovi ljudje, samo, da bi uničili svojega nasprotnika. Urednik je bil seveda oproščen.

* Kam je šlo pol milijona? Znano je, da je minolo zimo na Vrhniku umrl bogatin Kotnik imenoval za svojega glavnega dediča družbo sv. Cirila in Metodova v Ljubljani. Spominjamo se, koliko vrišča je bilo takrat po liberalnem časopisju, da prejme Ciril-Metodova družba okoli pol milijona kron. No, stvar pa ne pojde tako gladko. V nekaterih liberalnih možeh, kakoršni se najdejo tudi med sorodniki pokojnega Kotnika, je skrb za lastni žep večja, kakor pa skrb za prospeh slovenskih šol. Prišlo je že do tega, da se mora Ciril-Metodova družba sodnijsko pravdati s sorodniki pokojnega Kotnika, če hoče sploh kaj dobiti. Sorodniki namreč nameravajo ali popolnoma izpodbiti operoko Kotnikovo s trditvijo, da jo je napravil umirajoč, ko sploh ni bil več pri čisti pameti, ali pa, če

Ne, to je ne sme zadeti! ... Pozno popoldne je premagal trdovratno glavico strah pred sramoto.

Ura v zvoniku je bila pet, ko se je Katica približevala Petrovcu. Šla je počasi s povešeno glavo.

Jaka je za njeno vrnitev vse okusno napravil. Vrata je okinčal z zelenjem in venci, oblekel najlepšo nedeljsko obleko, družini pa dal prosto celo popoldan. Dekla je napekla kolačev, mesa, on pa je prinesel iz kleti vina. Kupil je tudi en kilogram smodnika.

Ko je prišla Katica na dvorišče in opazila vse ovenčano, je zardela do las. Jaka ji je šel nasproti, in jo prijel za roko. V istem času pa zagrmje topiči, in družina vzklikne:

„Živela!“

Katica se je vstrašila in obledela, kakor stena; ali mož jo nežno povede v sobo in posadi za obilno mizo.

— Prvi dan, treba, da malo proslavimo — je rekel. — Veš, prvikrat sem te lahko dobil, a drugikrat že malo težko ...

Katica ni prav znala, kako ji je. Z ene strani jo je ganila moževa ljubezen, a z druge strani se je jezila, čemu so jo tako pozdravili. Ni znala, ali bi jo kala, ali se smejala.

A dalje na župniškem dvorišču je stal župnik in se prisrčno smejal.

Katica je bila od slej tako ljubezniva in ponižna, da je bilo veselje. — Samo enkrat je pobegnila, a nikdar več neče tega storiti, tako jo je poučil trenotek sprejema.

Na Veliko noč pa je opravil župnik službo božjo v novem, v zlato vezanem mašnem plašču.

se jim to ne posreči, bodo skušali naložiti tako velike stroške pri izplačevanju zapuščine, da bo družba komaj polovico prejela. Zanimivo je, kako bo stvar končala.

Zadruga, ki so članice Zadrugne zveze v Ljubljani, se opozarjajo na občni zbor, ki se vrši dne 30. majnika v Ljubljani. Radi važnega dnevnega reda je dolžnost vseh zadrug, da pošljejo svoje zastopnike. Zadruga pa, katere ne pošljejo zastopnika, se poziva, da pošljejo pravilno podpisano pooblastilo Zadrugni zvezi v Mariboru.

Osrednja zadruga za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru začne redno poslovati dne 1. junija. Vse želje glede prireditve zborovanj, predavanj itd. se naj javijo zadrugi v Mariboru.

Narodnost naših naprednjakov. Kakšna je toliko hvalisana narodnost naših naprednjakov, nam kaže posebno sledeči slučaj: Dne 5. maja so obhajali gospodje učitelji 40letnico svoje zveze v Št. Juriju ob juž. žel. Po zborovanju je bil banket pri gospodu Nendlu. Toda ali je bila udeležba preveč slaba ali kaj je bilo vzrok, da so poslali malo časa pred banketom neko nemško okrožnico, s katero vabijo tržane na banket. Toda naj bi še to bilo, da vabijo. Saj se to rado prigodi, da je udeležba slabša, kakor se pričakuje. A to se nam zdi kratkomalo nad vse čudno, če ne celo predrzno, da se vabi „alle lehrerfreundliche Bürger und Bürgerinnen“ na banket v nemško okrožnico. Saj še vendar nismo v rajhu, trg pa še tudi menda ni toliko nemčurški, da bi se morala pošiljati nemška okrožnica.

z nami tudi g. deželni glavar.

* **„Slavija“** povišala tarife. Agentje banke „Slavije“ od Hribarja do Werasa doli se radi ponašajo, kadar love stranke na svoje limanice, z narodnostjo in velikim bogastvom njihovega zavoda. Da razumevajo liberalci, ki prisegajo na „Slavijo“, narodnost v tem, da se bratijo s Štajerčijanci, Hribar kuje pogodbe z Nemci, Weras pa pošilja slovenskim strankam nemško naslovljena pisma, je že popolnoma znana stvar. Koliko imajo njeni zavarovanci koristi od njenega bogastva, se pa vidi v tem, da je svoje že prej visoke tarife za zavarovanje proti ognju z letošnjim letom povišala v toliko, da je v nekaterih okrajih dva in celo trikrat večja premija za plačevati kakor pri drugih, na primer „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.“ Umevno je, da je po liberalnem receptu tudi ta tarifa tako prikrojena, da zadene povišanje le revnega kmeta, ne pa bogatih meščanov in tržanov. Dočim bo v nemškutarskih mestih: Celje, Maribor, Ptuj znašala zavarovalnina, vzemimo od 10.000 kron zavarovane svote le okoli 6 K na leto, bo reven slovenski kmet v nekaterih okrajih na deželi moral plačati od 25—45 K od trdo krite strehe, od slamnate pa celo do 130 kron, in to še računamo brez pristojbin, ko znaša nasprotno pri „Vzajemni“ le okoli 60—70 K letno. Pa še na kako nečeden način se izvaja to povišanje. Ko je namreč pred par leti zvišala tarifo samo za nekatere kraje, na primer Dravsko polje, je ne glede na to, če tekoča zavarovalna pogodba poteka morda še le čez nekaj let, poslala svojim udom kar nove knjižice po novi tarifi in seveda za novo desetletno od kraja. Kdor je bil toliko predrzen, da je poslal knjižico nazaj in se branil višjega plačila, se mu je, meni nič tebi nič pod firmo odvetnika zapretilo s tožbo. Razume se, da jih je šlo veliko na ta lim in da so bili ravno revnejši oškodovani, ki imajo največji strah pred advokatom, ki ni vselej neupravičen. Premožnejšim in zavednejšim, katerim nikakor ni hotelo iti v glavo, da bi postava podpirala kršenje zavarovalne pogodbe, se seveda ni nič zgodilo in še danes plačujejo po stari ceni, katerim še ni določena doba poteka. Prepričani smo, da bo tudi sedaj izvajala to svojo staro nepravilno prakso, med tem ko so druge židovske zavarovalnice, ko so kdaj drugje zvišale vplačila, bile doslej vsaj toliko pošteno, da niso razveljavljale že obstoječih zavarovanj in so z zvišanjem toliko počakale, da so ista potekla. Pa še druge, prvi hip nevidne slabe posledice ima to zvišanje zavarovalnine. Besede mičejo, zgledi vlečejo, pravi resničen pregovor, ki pa nikoli ne pride tako (do svoje polne veljave, kakor ravno, kadar se gre za izjemanje revnega kmečkega posestnika in je ostalo pri tem tudi v gori imenovanem slučaju. Slišati namreč je, da so se tega naklepa, povišati premije še pri nas, poprijele tudi druge tuje zavarovalnice, kar so nekatere že storile, druge pa še nameravajo (in bo torej škoda še toliko večja. Ker pa ni čuti, da bi temu zgledu sledila tudi „Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“, nam torej ne bo preostajalo drugega, kakor dati svoja poslopja pri njej zavarovati, kar bo v vsakem oziru najpametnejše in bi jo z ozirom na gori povedano morali poklicati v življenje še sedaj, ko bi ne bila k sreči že pred nekaj leti ustanovljena. Ker pa je naša naloga, braniti slabejše pred močnejšimi, bomo vse take gori imenovane nakane dosledno pobijali, banka „Slavija“ pa naj bode prepričana, kadar zavzame nasprotno, širšim slojem prijazno stališče, bomo mi prvi, ki jo bomo toplotno priporočali.

* **Čudno je** postopanje celjske „Zadrugne Zveze“ pri volitvah v načelstvo. Že predlanskim se pri teh volitvah na obnem zboru ni vršilo tako, kakor zahtevajo pravila, marveč z vsklikom, in letos zopet tako, ko je bilo na obnem zboru v Celju dne 12. t. m. izvoljeno le na ta način novo načelstvo. Pravila zahtevajo namreč pismeno volitev z listki. — Kaj pa reče k temu c. kr. okrožno sodišče?

* **Hofrichter** pred sodiščem. Dne 23. t. m. se je nepričakovano pričela obravnava proti Hofrichterju.

Hofrichterja so peljali v uniformi, toda brez orožja v sodno dvorano. Bil je zelo bled, in se je tresel po cellem telesu. Sodni dvor obstoji iz dveh poročnikov, dveh nadporočnikov, dveh stotnikov, in enega majorja kot predsednika. Hofrichterja se je vprašalo, če ima proti kateri izmed sodniških oseb kaj ugovarjati, na kar je ta odgovoril s komaj slišnim ne. Nato se je prečital zapisnik, in se je Hofrichterja vprašalo, če ima še kaj opomniti, na kar je ta zopet z ne odgovoril. Obravnava je določena za tri dni.

Za naš muzej. Pri vseh kulturnih narodih so muzejske zbirke važno sredstvo ljudske vzgoje in vidno znamenje narodne individualnosti. Spodnještajerski Slovenci smo še v tem oziru daleč zaostali. Imamo še dragocene reči, ki jih tuji vidijo in grabijo, mi pa spimo. Rodoljubi štajerski od Mure do Save, zbirajte starinske predmete in jih pošiljajte Zgodovinskemu društvu v Maribor za muzej. Ravnotako narodopisne in naravoslovne predmete.

Pazite na najdbe v prazgodovinskih grobiščih, posodbo, nakitje in orožje, na stare umetniške slike, staro pohištvo, orodje kmečko in rokodelsko, stare knjige in listine. Rudinstvo, rastlinstvo in živalstvo je istotako važno, da dobimo v muzeju nazorno sliko Spodnje Štajerske.

Lovec in najemnik lova prosimo, da pošljejo spodnještajerske ptice za gačenje in manjše živali g. Antonu Godec, učitelju v Lembahu pri Mariboru, ki gači za naš muzej, večje živali pa na Zgodovinsko društvo v Mariboru.

* **Zveza slovenskih Orlov** bo imela svoj najpomembnejši dan letos, dne 5. junija, ko se zberejo v Gornjem Logatcu na posvet vsi predsedniki, načelniki in ostali odborniki vseh, do zdaj obstoječih Orlovih okrožij, od ostalih odsekov pa, ki še niso v okrožjih, predsedniki in načelniki. Vodstva okrožij naj se na ta dan prijavijo. sestavila se bo zopet statistika, sprejel „Poslovnik“, dala navodila za rabo „Zlate knjige“, napravil načrt za 1910—11 in presodilo dosedanje delo.

* **Kat. delavska društva v Nemčiji.** V Nemčiji so katoliška delavska društva zadnje desetletje močno napredovala. Zveza katoliških delavskih društev v zahodni Nemčiji, ki je imela leta 1902 komaj 311 društev s 63.700 člani, je imela dne 1. januarja 1910 že 870 društev z okoli 150.000 člani. Poleg tega se je ustanovila še posebna zveza katoliških delavskih društev s sedežem v Berlinu s 130.000 člani, tako, da se ceni število organiziranih katoliških delavcev v Nemčiji na pol milijona, ne glede pri tem na stotisoče, ki so združeni v krščanskih strokovnih društvih. Zelo plodonosno je delo delavskih tajništev, katerih šteje zahodno-nemška zveza 44. Teh 44 delavskih tajništev je v letu 1909 dalo 50.000 pravnih pojasnil in odgovorilo pismeno na 19.445 vprašanj.

* **Nemške srednje šole** po Slovenskem. Dne 8. t. m. je zborovalo v Ljubljani društvo nemških profesorjev s Kranjskega in Primorskega. Zborovanja so se udeležili zastopniki iz vseh mest, kjer se nahajajo nemške srednje šole, vsi nemški direktorji in — zastopnik nemškega „Volksrata“ (narodnega sveta) na Kranjskem, ljubljanski odvetnik, odpadnik od katoliške cerkve, dr. Eger. Ti gospodje so sklenili: 1. Nemeem, ki se hočejo podvreči izkušnjam vsposobljenosti za srednješolski pouk iz slovenščine in italijanščine, naj se podeljujejo štipendije; 2. dokler ni vsposobljenih nemških srednješolskih učiteljev za slovenščino in italijanščino, naj te jezike poučujejo na srednjih šolah ljudsko-šolski učitelji in učitelji iz meščanskih šol; 3. v deželnih šolskih svetih na Kranjskem in Goriškem naj se da glasovalna pravica vsem deželnim šolskim nadzornikom. — Poročilo o tem zborovanju pravi, da vsa društvena prizadevanja z veliko vnemo podpira deželni šolski nadzornik za Primorsko, dr. Kauer, torej eden prvih uradnikov. Vlada in nemški profesorji delajo z vso silo, da popolnoma ponemčijo naše srednje šole.

Vrazova svečanost se bo vršila v Mariboru v Narodnem domu dne 5. junija zvečer. Na vsporedu so razne izborne točke za deklamacije, petje in godbo, slavnostni govor in gledališka predstava, ki je nalašč sestavljena za 100letnico Vrazovega rojstva. Delajo se skrbne priprave, da se dostojno proslavi 100letnica rojstva velikega pesnika hrvaško-slovenske vzajemnosti. Opozarjamo že sedaj vse rodoljubne kroge na to svečanost.

* **Slov. kat. izobr. društvo „Kres“** v Gradcu. Ko se je lansko pomlad prej krščansko izobraževalno društvo „Domovina“ vsled izdajstva takratnega odbora spremenilo v liberalno, so izstopili katoliško misleči člani in začeli s pripravi za novo odločno katoliško izobraževalno organizacijo. Izprva so se shajali v prostorih kat. akad. društva „Zarja“, toda že po šestih tednih so bila pripravljala dela končana, in na kresno nedeljo, dne 27. rožnika leta 1909, se je ustanovilo slovensko katoliško izobraževalno društvo „Kres“. Z velikim veseljem je sprejelo slovensko katoliško ljudstvo to novico. Številne brzojavke in pisma so prihajale na „Kres“, vse z željo, naj novo, mlado društvo napreduje in raste, ter združi v sebi svet graškega slovenstva. Želje naših dragih rojakov v domovini niso ostale neizpolnjene. Društvo je delalo na tišem in brez hrupa, a tem bolj vstrajno. Premagalo je velike težkoče, in danes lahko s ponosom trdimo, da spada „Kres“ med najboljša društva naše Slovenske kršč.-socialne zveze. Svoje resne in lepe prostore ima „Kres“ v Pestalozzstr. 63 (prtiličje). Ob ustanovitvi je štel 34 društvnikov, danes pa znaša število rednih društvnikov 125. Že te številke kaže-

jo, da so Kresjanke in Kresjani vstrajni agitatorji in delavni člani. Še bolj pa kaže njihovo gorečnost notranje društveno življenje. Društveni mešani pevski zbor je pod vodstvom g. Al. Juvana dosegel že lepih uspehov. Snuje se pa tudi moški zbor, ki nastopi že pri prihodnji veselici. Na svečnico je priredil „Kres“ društveni zabavni večer s petjem, godbo in šaljivim prizorom v prostorih restavracije „Zur großen Bierquelle“. Udeležilo se ga je nad 160 društvnikov in po njih vpeljanih gostov. Dne 6. sušca smo pa priredili v društvnih prostorih tombolo. Udeležilo se je je toliko članov, da so bili obširni prostori natlačeno polni. Tudi gmotni dobiček je bil lep. — Za izobrazbo je skrbela poleg časopisov, ki jih prihaja v društvo 15, tudi knjižnica „Slovenške dijaške zveze“. Šteje 160 knjig, in se vedno izpopolnjuje. Ima le izbrana dela, ki jih člani z veseljem prebirajo. Predavanj je bilo v zimski dobi 14. Predavali so gg.: dr. Zdešar, dr. Korosec, župnik F. S. Gomilšek, in katoliški akademiki „Zarjani“. Ob nedeljah popoldne po kosilu se vrše mladeniški sestanki, kjer se obravnavajo razna kulturna, socialna in znanstveno-politična vprašanja. Čebelica je v kratkem času svojega obstanka imela okrog 1300 kron prometa. V hranilnici ima naloženih do 700 K. V minolem mesecu so začeli člani nabirati za slovenski dom v Gradcu. Tekom treh tednov so spravili skupaj 40 K; nov dokaz njihove požrtvovalnosti. Kakor je razvidno iz kratkega poročila, „Kres“ vestno izpolnjuje svojo nalogo, zbirati v svojem okrilju katoliško misleče Slovence ter skrbeti za njihovo vzgojo in omiko. Da je dosegel že tako lepih uspehov, se moramo zahvaliti požrtvovalni ljubezni, s katero so se člani oklenili društva. Zavist, nezaupanje, brezmejna častihlepnost in sebičnost, ki je večinoma vladala in še vlada po graških slovenskih društvih, v „Kresu“ nima prostora. Vsi so enega duha, odbor s članicami in člani vred ima le eno pred oči: povzdigo „Kresa“, in s tem tudi povzdigo doslej tako zanemarjenega in zapuščenega slovenskega ljudstva v Gradcu. Disciplino v društvu kaže dejstvo, da ni izstopil doslej nihče, razun onih, ki so zapustili Gradec, in odšli bodisi naprej proti severu, ali pa v svojo domovino. Pa tudi ti so nas ohranili v prijaznem spominu, in kar je glavno, vstopili so v ondotne naše organizacije, če so le obstojale. — Ne maramo govoriti o tem, kaj ima društveni odbor še v načrtu, rečemo le: Ako bo „Kres“ v bodoče tako napredoval, kakor je doslej, se mu obeta sijajna prihodnost.

* **Za trgovce.** Najvišji sodni dvor je izdal te dni v neki pravni zadevi določbo, ki je zelo važna za trgovce. Neki trgovski sodnik je s tvrdkinim pečatom in ponarejenim podpisom svojega šefa, naročil od tovarne večjo množino blaga ter ga porabil za se. Ker je bil šef trgovine pozneje tirjan za dotično svoto, se je branil, ker blaga ni naročil, in ga tudi ni sprejel. Najvišji sodni dvor je odločil, da mora on dotično blago plačati, ker je njegov sodnik pri naročilu pritiskal trgovčev pečat, z motivacijo, da je smatrati originalni pečat trgovčev za nekak pravomočen podpis, če tudi trgovce sam za naročilo ni vedel. Torej, pozor, trgovci!

* **Slov. kat. akad. društvo „Dan“** v Pragi si je na svojem ustanovnem obnem zboru dne 15. maja izvolilo sledeči odbor: Predsednik tov. diplom. eksp. akad. in pravnik Josip Dular; podpredsednik in blagajnik tov. pravnik Ivan Perne; tajnik tov. pravnik Ivan Leskovec; knjižničar in gospodar tov. pravnik Janko Koser.

* **Nedeljski počitek** v lekarnah. Štajerski namestnik je izdal z ozirom na nedeljski počitek v lekarnah sledečo naredbo: V krajih, ki imajo več kakor eno lekarno, mora biti v času od 1. ure v nedeljo popoldne do 7. ure v ponedeljek zjutraj, ako je število lekarn ravno, polovica lekarn zaprta, v nasprotnem slučaju pa od polovice manjše število.

* **Dan** v proslavo sv. bratov Cirila in Metoda. Po sklepu S. K. S. Z. in zastopnikov izobraževalnih društev se praznuje dne 10. julija v spomin slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Ta dan naj bi se proslavil po vseh naših izobraževalnih društvih. Povsod naj se priredi ta dan predavanja o sv. slovenskih apostoli, napravi primerna igra, in izvajajo nekatere pevske točke. Ta dan naj se povsod na slovenskih zborovanjih osnujejo podružnice „Slovenske Straže“. Program za ta dan se objavi pravočasno.

* **Samomor** slovenskega dijaka. Iz Prage se nam poroča, da se je dne 19. t. m. zastrupil s ciankalijem visokošolec Peter Plohl, doma od Sv. Tomaža blizu Ormoža.

Slovenske delavce tirajo iz Nemčije. Te dni je bilo iz velike apnene tvornice v Dornburgu v Nemčiji odpuščenih nad 150 hrvaških in slovenskih delavcev. Delavce je pruska vlada izgnala z motivom, da so nevarni tujci. Glavni vzrok pa je — ker so Slovani. Lepa zaveznica Avstrije!

Ugodna prilika. V nekem spodnještajerskem mestu, ki je velike važnosti za razvoj Slovencev, je pod ugodnimi pogoji na prodaj nova, enonadstropna hiša, urejena za trgovino. Ta hiša donaja najemnine za stanovanja, vrt in klet, brez trgovine letnih 2000 K. Zraven sta tudi dve stavbišči. Ker je svet tod zelo drag, se nudi kupcu lepa bodočnost. Hiša se nahaja v neposredni bližini treh velikih tovarn, na kraju, kjer je velik promet. Zadnja cena za Slovana 32.000 K. Plačati je treba le 10.500 K. Podjetni Slovenci, potrudite se! Natančnejše podatke daje upravništvo „Straže“.

V nekem spodnještajerskem zdravilnem kopanju se na prodaj tri nove, krasne vile na izredno lepem prostoru. Te vile se obrestujejo z najemnino samo v treh mesecih s 36%. Cena: 44.000 K in 21.000 K z opravo vred. Za Slovence 4000 K ceneje. Za božne gospode, ki se hodijo zdraviti, ali pa za penzioniste, bi bile te vile kakor nalašč. Cena je glede na vrednost in lego izredno nizka. Da ne dobe nasprotniki teh vil v svojo posest, zglasite se, premožni rodoljubi! Natančnejši podatki se izvedo v uradništvu „Straže“.

Mariborski okraj.

m Porotne obravnave v Mariboru se prično dne 13. junija.

m Izžrebani porotniki. Za drugo porotno zasedanje dne 13. junija 1910 so bili izžrebani kot glavni porotniki: Janez Posch, trgovec; Alojz Riegler, ključavničar; Janez Sirk, trgovec; Edvard Sliuca, knjigovez; Adolf Weigert, trgovec; Herman Wögerer, prekaževalec; vsi v Mariboru. — Iz okrajnega glavarstva Maribor: Ferdinand Mlinarič, gostilničar pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Mat. Brus, posestnik, Zg. Sv. Kungofa; Fried. Laufer, posestnik v Gačniku; Jožef Herzog, posestnik, Selnica ob Muri; Anton Hauc, posestnik v Ciršaku; Janez Pollak, posestnik in gostilničar v Strihovcu; Alojz Kolnik, posestnik v Studencih; Miha Seifried, posestnik v Lobnici; Karl Autor, posestnik in gostilničar, Sv. Lovrenc nad Mariborom; Herman Novak, posestnik, Sv. Lovrenc nad Mariborom; Albert Florijančič, posestnik, Razvanje; Fridrih Rot, posestnik, Razvanje; Anton Kokol, posestnik v Cvetkoveh; Janez Čakš, pekarski mojster, Slovenska Bistrica; Janez Kac, posestnik in gostilničar, Slovenska Bistrica; Pavel Skudnik, posestnik, Črešnjevce. — Iz mesta Ptuj: dr. Tomaž Horvat, odvetnik; Franc Kosi, krojač; Leopold Slawitsch, trgovec; Heinrich Stary, pek. — Iz okrajnega glavarstva Ptuj: Jurij Lovrec, trgovec, Polanci; Janez Windisch, posestnik na Sp. Bregu; Ferdinand Kral, posestnik v Ormožu; Janez Kočevar, posestnik v Središču; Jožef Kovačec, posestnik in gostilničar v Osluševcih. — Iz okrajnega glavarstva Ljutomer: dr. Karol Großmann, odvetnik; Martin Malleg, pek; Albert Novak, pek; vsi v Ljutomeru. Franc Seršen star., posestnik v Veržetu. — Iz okrajnega glavarstva Slovenjgradec: Franc Ledinec, mizar v Vuzevici. — Kot nadomestni porotniki so bili izžrebani: Janez Andražič, trgovec; Franc Bernhard, posestnik; Janez Bregar, klobučar; Julijus Bartušek, tovarn. vodja; Andrej Bombek, posestnik; Anton Gaischeg, trgovec; Adolf Himmler, trgovec; Jožef Kafer star., konjski mesar; Karl Kerth, ključavničar; vsi v Mariboru.

m Iz sodne dvorane. V noči na 30. april 1910 so zasačili kot čuvaji nastavljeni železniški delavci Karol Marko, Franc Renner in Franc Klasine pri severnem izhodu južnoželezniških delavnic moža, ki je nesel vrečo. Zastavijo mu pot, mu posvetijo v obraz, in na njihovo začudenje zapazijo, da imajo pred seboj nekega čuvaja, in sicer 40letnega, pri Sv. Antonu pri St. Lenartu rojenega, v Studencih bivajočega Jakoba Koschnika. Eden teh treh čuvajev gre takoj po redarja, drugi gre, da naznani to na službeno predpisanem mestu, tretjemu pa uide tat, in pusti vrečo ležati. V vreči je bilo bakra v vrednosti 60 K 91 vin., bakreno ploščo v vrednosti 53 K 90 vin. je tat že prej odnesel. Ker so tata spoznali, so ga drugi dan prijeli. Pri sodišču je sicer tajil, a mu ni nič pomagalo. Obsojen je bil na štiri mesece težke ječe. — Viničar Jurij Draksler in njegova žena Cecilija iz Frama sta bila obtožena, ker sta brez varstva pustila svojega sinčka, da je padel isti v gnojno jamo, in tam utonil. Oče Jurij je bil obsojen na pet dni stroge zapora, mati pa je bila oproščena. — Meseca aprila lanskega leta sta plovila nekaj čez 14 let stari Janez Supanz in 6letni Karl Drogenik v hišo ptujskega grobokopa Sichrowskega, in sta mu odnesla znesek 150 K. Na pokopališču sta si rop razdelila, se peljala potem v Središče, kjer sta pila vsak kupico vina, in se peljala nato zopet nazaj v Ptuj, kjer sta prenočila v neki škripi, določeni za kunce. Tam so ju drugo jutro našli. Od ukradenega denarja je že manjkalo okoli 40 K. Supanz je bil obsojen na 1 mesec ječe, njegovega tovariša niso mogli obsoditi, ker je še premlad. — Brata Anton in Jožef Sagadin sta popivala dne 4. aprila zvečer z 20letnim kovaškim pomočnikom Francom Veranek, enako starima posestnikoma sinovoma Franc Bežjak in Andrej Drevenšek, in s 27letnim Jakobom Marnšek v Cartlovi gostilni v Hajdinu. Ko sta se počala oba Sagadin-a proti domu, ju nakrat napadejo Veranek, Bizjak in Drevenšek, in ju vržejo na tla. Jožef Sagadin je bil pri tem težko, Anton Sagadin lahko poškodovan. Napadalcu so se morali zagovarjati pred sodnijo, in je bil obsojen Franc Veranek na pet, Franc Bežjak na šest, in Andrej Drevenšek na tri mesece ječe.

m St. Lovrenc nad Mariborom. V ponedeljek, dne 9. maja 1910 okoli 4. ure popoldne je 3½ leta stara deklica Štefka Zafran v odsotnosti staršev vzela iz police rdeče žveplenke in snedla iz njih rdeče kapiče. Ponudila je tudi svoji mlajši sestrici, ki je vzela in snedla le dve. Sele ob 9. uri ponoči je Štefki postalo slabo, da se je jela trgati. Starši, nič hudega sluteči, ji dajo mleka. Kmalu spoznajo žvepleni duh izvržka in strup. V torek zjutraj ob ½5. uri je Štefka umrla. V sredo popoldne ob ½6. uri je prišla sodnijska

komisija iz Maribora, ki je konstatirala zastrupljenje s fosforom. Mlajša sestra je ostala zdrava. — Starši, pazite na žveplenke!

m St. Lovrenc nad Mariborom. Občni zbor tukajšnje kmečke hramilnice in posojilnice se je vršil ob obilni udeležbi zadrušnikov na binkoštni ponedeljek popoldne pri Pernatu. Predseduje, otvori, spretno vodi in zaključi ga g. Janez Schweiger-Bežjak, veleposestnik v Kumenu. V imenu načelstva poroča veleposestnik g. Pavel Škerbinjek-Lakožič, v imenu nadzorstva g. Roman Pušenjak, računski zaključek podaja postavko za postavko, natančno pojasnjuje, g. Karol Brezočnik: Začetek poslovanja dne 26. julija 1908. Samo v upravnem letu 1909: pristopilo 19 odličnih novih udov, prejemkov 138.666 K 69 vin., izdatkov 137.762 K 20 vin., promet 276.428 K 89 vin., vložilo 86 strank 109.050 K 80 vin., si izposodilo 15 strank 45.100 K, po odpisanih vseh stroških, 10% od blagajne, in 50% od knjig in tiskovin, ostane čistega dobička 575 K 42 vin. Računski zaključek se soglasno potrdi. — Po občnem zboru nastopi, prisrčno pozdravljen, g. dr. Leskovar, poprej koncipijent g. dr. Šusteršiča v Ljubljani, sedaj samostojen odličen zagovornik v Mariboru. Govori ¼ ure natančno in jasno o državnih dolgovih, o davkih, in o dožnostih Slovencev, udeležiti se zakonodaje s tem, da si izvolijo prave, zanesljive zastopnike v občinski, okrajne in šolske zastope, posebno pa v deželni in državni zbor. Slednjič navdušuje vse zbrane, da branijo in ohranijo v svoji posesti našo krasno in bogato slovensko zemljo. Bog daj!

m Hoče. Na binkoštni ponedeljek se je vršila pri nas sv. birma. Skoro neštete množice ljudstva in otrok so pričakovale njih ekscelence, milostljivega knezoškofa pri velikem, s trobojnicami okrašenem slavoloku blizu cerkve. Solze veselja, navdušenja in udanosti so zalesketale v očeh vernih Hočanov, ko so zagledali svojega nadpastirja. Pozdravili so jih iskreno velec. g. nadžupnik in dekan A. Grušovnik, ki so jim poudarjali svojo in svojih Hočanov vdanost in zvestobo. V imenu šolskih otrok je glasno in korajžno pozdravila premil. nadpastirja učenka Marija Janžič, v imenu dekliške Marijine družbe Marija Krebs iz Razvanja, v imenu občine župan Paul Vernik. Pri sprejemu ste bili navzoči tudi požarni brambi, spodnjehoča in razvanjska, ter društvo doslužnih vojakov z zastavami. Njih ekscelence je očividno razveselil ta prisrčen sprejem; posebno, ker jih je čakalo še prijetno opravilo v cerkvi, namreč: blagoslovitev dveh popolnoma prenovljenih oltarjev: Presv. Srca Jezusovega in Srca Marijinega, ter prekrasne zastave dekliške Marijine družbe. Kipe Srca Jezusovega in Srca Marijinega je umetniško in v altarnem slogu primerno izdelal prof. Alojz Zwerger v Hallainu. Druga dela pa je prekrasno in okusno izvršil pozlatar I. Zoratti in pasar Tratinik iz Maribora. Zastavo dekl. Marijine družbe so naredile častite šolske sestre v Mariboru, originalne slike pa nek češki umetnik v Pragi. Otroci so bili dobro poučeni. Birmanec je bilo 373. Učiteljstvo iz Razvanja, Devica Marije, Reke in Šmiklavža se je slovesnosti udeležilo in skrbelo pri svojih otrocih tudi za lep red; samo spodnjehočkah učiteljev ni bilo nobenega pri otrocih, ki so tavalj okoli, kakor izgubljene ovce. Gattija, Modra, pa tudi Cilko, je najbrž šulverein čisto zmešal. Kljub temu je bila vsa birmanska slovesnost veličastna, in Hočani so s svojim lepim, mirnim in dostojnim obnašanjem pokazali, da so verni in da svojega nadpastirja častijo. Isto se je videlo tudi na lepih slavolikih s primernimi napisi v Bohovi in Spodnjih Hočah, za kar si je pridobil največ zaslug kmet Anton Vernik in pridna dekleta in fantje, ki so vse tako lepo okinčali. Posebno lep je bil slavolok v Bohovi. Zahvalujemo se že tem potom premilostljivemu knezoškofu za vse dobrote, ki so nam jih podelili in želimo, naj jih ohrani ljubi Bog, da jih čez šest let zopet vidimo!

m Hoče. Tukaj se je pred kratkim ustanovila podružnica šulvereina. Zelo smo se čudili, ko najdemo med odborniki te podružnice tudi tovarnarja g. Pfeiferja. Minole dni pa je bil v našem uradništvu g. Pfeifer sam, in je izjavil, da odločno protestira proti tej izvolitvi. On kot Slovenec ni in ne more biti član tega vsenemškega društva. Bil je namreč izvoljen v odbor popolnoma brez njegove vednosti.

m Fram. Posnemajte! Nekaj šolskih otrok, ki so bili na binkoštni torek pri sv. birmi, je takoj vložilo botrove in botrine darove v kmečko posojilnico, in sicer okoli 200 K.

Otroci, ne tekajte za mladimi ptiči! V sredo, dne 18. t. m. popoldne je 16letni viničarski sin Franc Brlih v Gornjem Dupleku hotel z nekega hrasta vzeti mlade vrane. Brlih je pa padel pri tem z drevesa, in si strl levo roko. Svojo nepredvidnost obžaluje sedaj Brlih v bolnišnici.

Marija Snežna na Velki. Kočar Karl Ferk je dne 12. t. m. streljal s staro puško na vrano, ki mu je odnesla pišče. Pri tem se je puška, ki je bila močno zarjavela, razletela in je Ferku desno roko tako razmesarila, da so mu jo morali v radgonski bolnišnici odrezati.

m Sv. Ana na Krembergu. V tukajšnji župni cerkvi sta se poročila g. Frančišek Kurnik, dobroznani veleposestnik, trtničar, fotograf in neustrašeni narodnjak na Ledinegu z gospico Marijo Bernhard, posestnico, voditeljico Dekliške Zveze pri Sv. Ani, in odbornico Zveze slovenskih deklet. Novoporočencu mlademu čilemu paru dal Bog svoj obil blagoslov!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Ekscelence gospod e. kr. namestnik za Štajersko je odredil nove volitve v okrajni zastop St. Lenart v Slov. gor. Te volitve se vršijo sledeče: 1. Za skupino veleposestev v četrtek, dne 16. junija 1910 ob 10. uri popoldne v prostorih okrajnega zastopa pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Ta skupina voli 8 članov. 2. Za skupino mest in trgov v petek, dne 17. junija 1910 ob 10. uri popoldne v občinski pisarni pri Sv. Trojici in Sv. Lenartu v Slov. gor. Ta skupina voli 11 članov, od katerih odpade 8 na Sv. Lenart in 3 na Sv. Trojico. 3. Za kmečke občine v soboto, dne 18. junija 1910 ob 10. uri popoldne v prostorih okrajnega zastopa pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Ta skupina voli 12 članov.

m Sv. Jakob v Slov. gor. V nedeljo, dne 22. t. m. ob 2. uri popoldne uničila je pol ure trajajoča toča skoro vse pridelke sledečih občin: Flekušek, Slatenik, Kušernik, Draňkovec in Spodnji Jakobski dol. Še drugi dan je bila najti toča v velikih kupih. Bog nas varuj enake nezgode.

m G. Polskava. Zadnji dopis je v živo zadel našo liberalno gospodo. Resnica oči kolje. Liberalci, štajercijanci, nemškutarji G. Polskavski! Ravno ustanovitev vaše nepotrebne liberalne posojilnice je nam kmetom odprla oči, da vas vidimo, kakšni ste in kakšne namene imate. Povemo vam odkrito, vaše početje nas bo še bolj vzdramilo, da se kmečko ljudstvo tesno združi, na plan in v bran postavi. Mi imamo kmečki, torej svoji posojilnici v Sp. Polskavi in v Framu. Tje bomo nosili sad svojih kmečkih žuljev; če pa bomo denar potrebovali, ga bomo tam dobili in se ne bo treba klanjati vam, ki ste bili in boste nasprotniki kmečkega ljudstva. Kmet ne bo več tlačan liberalni gospodi, da si pozida zopet velikanske palače iz kmečkega denarja, kakor so v Ptuj, Mariboru, v Celju. Tovariši-kmetje, kdor podpira liberalna podjetja, on podira kmečka podjetja. Ko bi mi kmetje hoteli, takoj bi si ustanovili posojilnico, pa je ne potrebujemo, ker imamo dve tako blizu. Tovariši, bodimo edini!

G. Polskavski kmet.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Osebnost. Ptujski glavar Adam pl. Schlenzenburg pride ta dni v Maribor na isto mesto, dosedanjí vodja mariborskega okrajnega glavarstva pl. Netolizka pa na Ptuj. — Umrli je tukaj dne 18. maja Katarina Kodba, soproga kovača in posestnika v 80. letu svoje starosti. — Samoumor poskusil je depoziter laške pivovarne v Ptuj g. Kocmut v trenutku, ko je prišel pivovarniški revizor; zadel se je v pljuča, a je upati, da okrera.

p Ptujski protestantje so si že kupili prostor za zidanje cerkve in župnišča blizu Weselyeve gostilne v predmestju Kaniza, v kratkem bodo slovesno položili temelj novim poslopjem; ptujski „katoličani“ pridno sodelujejo pri pripravih za to velenemsko slovesnost; navdušuje jih za to na novo došli prusovski pastor Stahl.

p Toča pobila je v nedeljo, dne 22. maja v Moškanjcih

p Sv. Urban pri Ptuj. V odgovor „ptujskemu štajercu“. Tukaj v trgu tik naše cerkve imamo od spomladi zagrizeno štajercijansko gostilno „pod vejo“, kjer se včasih lepe stvari uganjajo. Mi le danes omenimo huronsko vpitje in prepevanje grdihi pesmi ob času pred- in popoldanske službe božje, ki duhovnike in vernike v cerkvi moti. Godi se to vse v prisotnosti lastnika gostilne skoraj brez izjeme vsako nedeljo in marsikateri poštenj sožupljan se je zgrajal nad takim početjem. Da so naši častiti gg. duhovniki o tem predmetu kako besedo dolžni spregovoriti, je samo ob sebi umevno. In kaj mislite, dragi bralci, komu so se gg. duhovniki s tem zamerali? Ali feranom ali cerkvenim predpisom ali pa knezoškofjskemu uradu? Kaj še? Ne boste verjeli, da se je ptujski „štajere“ v zadnji številki z grdim prežvekanjem zaradi krščanskih opominov nad g. kaplanom rogal. In vendar je takol! Nek mlečozobni nam znani dopisnik, ki ima slabo preteklost za seboj, je zlimal v „smrduhu“ brezmejno lažnjivi dopis, da se nam kar stуди. Eden nam ne posebno prijazen župljan se je ob čitanju „smrduha“, izrazil: Zdaj verjamem, da list „štajere“ podpira res protikatoliško gonjo in da imajo v tem listu vsi cerkveni nasprotniki z besedo in z dejanjem svoje zavetje. Le tako naprej in škodovali boste ne nam — ampak nekomu drugemu.

p Sv. Urban. Zadnje dni pretečenega tedna ustrelil se je v Ptuj sin tukajšnjega nadučitelja J. K. Imenovani se je zadel nevarno, vendar ne smrtno. V tej točki bi svetovali g. nadučitelju, ki kaj rad zabavlja črez te preklicane „klerikalce“ in njih življenje, naj vendar enkrat počne s pometanjem pred lastnim pragom.

p Polenšak. Franc Batler je v ponedeljek peljal iz Halož vino. Nanj se je vrnil poln polovnjak in ga zmečkal, da je bil pri priči mrtev.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Nisem imel dose-daj še priložnosti, pošiljati popravke „Narodnemu Listu“. V 20. številki „Narodnega Lista“ zelo blati in obrekuje napredna liberalna miadina naše poštene ljudi in nas primerja s srako, našopirjeno s pavovim perjem. V odgovor jim damo to, da se naša mladina za te surove napade niti ne zmeni, pač pa vkljub njihovim obrekovanjem raste število v naših zvezah. V drugih člankih pa neki naprednjak razpravlja nekaj o četrti božji zapovedi, pa kakor se že iz dopisa vidi, ta dopisunček četrte zapovedi niti ne pozna. Kar se pa tiče naših članov v organizaciji, si nič ne belite svoje modre glave za nje. Pobrigajte se bolje za svojo nazadnjaško organizacijo, da vam ne bo splavala po vodi, kakor nam to očita ta čudni bolfenski

kamenar. Da so ti naši napredni liberalni fantje res nazadnjaki, lahko sklepamo iz tega, da ne razločijo, kdaj je zimski ali pa letni čas, ker nosijo tudi v vročih poletnih dneh svoje pelerine, iz katerih kukajo ven, kakor mlade kavke, ko jih stara pita. Največjo budalost pa smo čuli dne 1. maja na shodih v Jastrebcih, ker tisti govor hvalijo samo šarži te stranke, a njihovi uslužbenci pa malokateri. To pa vedite dobro, vi lažnjivi kljukci, da se ne bomo mi ustrašili vaših grdih, lažljivih obrekovanj, pač pa bomo z veliko vnamo agitirali za našo S. K. S. Z. — Živela S. K. S. Z., živela tudi naša zavedna mladina.

p **Sv. Bolfenk** pri Središču. Zadnji „Narodni List“ nas je počastil kar s štirimi članki, katere si bomo dobro zapomnili. Ne misli, dragi bolfenski kamenar, da bomo na tebe in na tvoje ostudne neresnice pozabili. Odgovorili bomo tebi, tvojim bratom in vsemu tvojemu rodu tako, da vam bo še dolgo zvonilo po ušesih. — Toliko za danes. Napredni mladenič.

p **Sv. Bolfenk** pri Središču. Iz drugega peresa smo dobili sledeči dopis: Dragi bolfenski kamenar, pa se držiš, kakor kak „Vodrajnski baron“. Res je, da bi postal kamenar, če te ne bi podpirala tvoja žena in stariši. Zato pa bi moral ostati lepo miren in ponižen. Vsaka cigara, ki jo skadiš, je zaslužek tvoje žene, ker sam ne smeš imeti ničesar, čeravno si — Vodrajnski baron. To ti pove — Vodrajnski patron.

p **Stopree**. Na binkoštni ponedeljek vršila se je dražba stavbe novega žagreda in popravil pri župni cerkvi v Stopreah. Vsa dela prevzel je zaveden slovenski mojster od Sv. Jurija ob Ščavnici, Franc Holc. Veseli nas, da je delo prevzel naše gore list. Želimo, da bi se slovenski podjetniki in mojstri povsod na Slovenskem udeležili dražb, in da bi tudi izdražena dela solidno izvršili. To bode tudi važna panoga narodnega obrambnega dela naše „Slovenske Straže“.

p **Rogatec**. Avtomobilska zveza med Rogatcem in Krapino, ki se je letos otvorila, je v dobrem teku. Avtomobili švigajo redno med svetovno znanimi krapinskimi toplicami in Rogatcem. Ta zveza bode na sloves obeh zdravilišč zelo ugodno vplivala.

p **Zavrč**. Ker se zadnjo nedeljo vsled slabega vremena ni mogla vršiti veselica našega Bralnega društva, se boje vršila ista dne 29. maja, torej prihodnjo nedeljo ob vsakem vremenu v prostori gospoda J. Vuka.

Ljutomerski okraj.

p **Ljutomer**. S strahom čitamo časniška poročila, kako je sedaj tu, sedaj zopet tam klestila neusmiljena toča. Človeško srce se raduje nad hujšim zelenjem in cvetjem po travnikih, poskaknje vesolja nad bogato obdarovanimi njivami in človeško oko se ne more dosti nagledati teh malih grozdekov, ki so se tako bogato nastavili po nežnih mladikah. Pa glej, nebo sestemni, vsipljejo se ledena zrna in proč je vse veselje. — Cesar smo se bali, nas je zgodaj doletelo. V nedeljo po večernicah je nastala burja, med gostim dežem je tudi precej na gosto naletavala toča. Največ škode je napravila po vinogradih. Bog dej, da bi nas enaka nesreča ne obiskala več!

p **Ljutomer**. Okrajna posojilnica ima v nedeljo svoj redni občni zbor. Voli se novo nadzorstvo. Ob tej priliki bo predaval g. nadrevizor Vlado Pušenjak, ki mu je lani bilo zabranjeno, govoriti. Posojilničarji, ne ostanite doma, ampak pridite vsi. Prepričajte se, da posojilnica še trdno stoji!

p **Spodnji Kamenščak** pri Ljutomeru. V nedeljo pred večernicami je začela goreti hiša krojača Janeza Dolamiča. Hlevi so zgoreli do tal, a hiše je ostalo samo zidovje. Žena, ki je nosila pohištvo iz goreče hiše, je dobila hude opekline na licu, rokah in nogah. Gasit so prišli gasilci iz Cezanjevec. Ljutomerskih gasilcev, ki bi imeli bliže, ni bilo! Neka nemška žena je rekla: „Naši (nemški) gasilci se najprej vprašajo, če gori Slovincu ali Nemcu.“ — In ker je Janez Dolamič Slovenec, Ljutomerskih gasilcev ni bilo!

p **Gornje Krapje** pri Ljutomeru. Tukaj je v soboto umrl ugleden kmet, priden gospodar, Martin Babič. Bil je zvest pristaš Kmečke Zveze ter oče bivšega predsednika „Bralnega društva za Ljutomersko okolico“, Matija Babič. Bodi mu zemljica lahka!

p **Gornja Radgona**. Neizprosna smrt je pokosila vzglednega, skrbnega, delavnega in miroljubnega moža, poštenjaka Janeza Osojnik, posestnika v Orehovcih. Od prenapornega dela za vsakdanj in prihodnji obstanek svoje družine se je močno prehladil ter je bil v štirinajstih dneh zdrav in mrtev, akoravno je bil krepak in močan, kot je malo mož sedanjega časa. Umrl je v lepi moški dobi 45 let star. Zapušča žalno vdovo in štiri nepreskrbljene otroke. Da je bil v časih pri poštenih ljudeh, je pokazal najbolj njegov pogreb, mnogo ljudi ga je spremljalo na zadnji poti. Bil je naročnik našega lista. Svetila mu večna luč!

p **C. kr. kmet. podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici** naznanja vsem svojim članom, da naj nasvete uvodnega članka „Slovenskega Gospodarja“ od 12. t. m., v katerem se označuje državna podpora v prid naši živinoreji, dobro porabijo! Kdor ima mokre travnike in je blizu dovolj odvajalnih strug, naj prosi za državno podporo za drenažiranje. Komur se svet vsled notranjih vodnih mas pogreza, naj prosi podpore za napravo trdnega temelja in odvajanje vode. — Komur pa manjka vode za namakanje svojih suhih travnikov, naj prosi za umetno napravo za namakanje travnikov. — Govedoreja je za našega kmeta prihodnjost; obenem seveda svinjereja. Zato skrbimo za dobre plemenjake, in prosimo za subvencionirane bi-

ke in merjasee v najkrajšem času. — Poskusi se naj tudi prositi za znižano dobavo umetnih gnojil. — Torej, oglasite se, če ne vsega, nekaj moramo dobiti!

Slovenjgraški okraj.

p **Šoštanj**. Zastop „Vzajemne zavarovalnice“ v Ljubljani je prevzel g. Jakob Šip, lončar v Šoštanju, za šoštansko okolico. Kakor znano, je Vzajemna zavarovalnica edina domača res zanesljiva zavarovalnica in jo torej vsakomur najtopleje priporočamo. Vsak, kdor ima kaj za zavarovat, ali pa, da mu je zavarovalnina potekla, se naj da pri tem domačem zavodu zavarovat. Imel bo od tega dvojno korist: za manjšo plačilo bo zavarovan pri domačem zavodu. Vsi zavedni Slovenci, oklenite se tega zavoda.

p **Št. Ilj pod Turjakom**. Na Mislinji so dne 8. maja ubili po noči nekega Miklavževega mizarja, doma na Mislinji. Hudobnež, ki je bil najbrž pijan, ga je udaril s kamnom s tako močjo po sencih, da se mu je takoj kri vtila. Ker pa je mislil, da še ni mrtev, ga je zgrabil za vrat in ga davil tako močno, da so se potem prsti poznali na vratu. Drugo jutro so ga našli mrtvega. Prepeljali so ga v mrtvašnico, kjer je že našel tovariša. Zapušča žalostno ženo in in otroke.

p **Velenje**. Ob tleh leže stebri štajerskega liberalizma. Razven liberalnih učiteljev, ki lete sploh za vsako neumnostjo, kjerkoli katero zasledijo, nihče ne več capljati za liberalci. Kmečko in delavsko prebivalstvo jim je obrnilo hrbet. Zadnjo nedeljo smo videli tukaj razliko med zaupnim shodom liberalne stranke in Kmečke Zveze. Pri nas ogromna večina kmetov, na liberalnih shodih pa učiteljev, kajti kmetov ni bilo. Znani Vrečko, vuhredski Pahernik, dr. Kukovec, dr. Lipold, Lesničar, dr. Kalan itd., ter liberalni učitelji, so pač slabi zastopniki kmečkega stanu. Vkljub temu bodo ti ljudje dovolj drzni, da bodo zopet govorili o ljudski volji in neodvisnih kmetih. V našem okraju so liberalci doigrali, njim ne zaupa nihče več.

p **Smartno pri Velenju**. Naše kat. slov. izobraževalno društvo je obhajalo dne 8. maja prvič v novem društvenem domu svoj redni občni zbor, ki se je bil iz važnih vzrokov precej zakasnil. Znani narodni buditelj in organizator naše mladine č. g. Francišek Schreiner je tudi nam zlasti mladini, ki je bila na občnem zboru najobilnejše zastopana, govoril prelepe besede vspodbujajoče nas k tesni zvezi, izobrazbi duha in srca h krepkemu delu za naš ljubi narod. Dekliška zveza že redno in vneto deluje in prvega mesečno svoje shode, tako, da na vsakem shodu dekleta iz druge pa tudi iz iste okolice nastopajo z govori in deklamacijami, če mogoče o kakšnem skupnem predmetu. Želimo torej, da bi tudi mladeniška zveza začela resnejše delovati in se shajati bolj pogosto k shodom. Zanimivo je bilo poročilo odboro o dozdanjem delovanju društva zlasti o zgradbi društvenega doma. Novi odbor, v katerem je zastopanih večina starih članov, se je izvolil sledeči: Maks Goričar, predsednik, Jožef Ivan, podpredsednik; odborniki: Peter Spital, Franc Polh, Gregor Goršek, Franc Polh-Sark, Stefan Koren; pregledovalca računov: Mihael Trnek, Franc Melanšek. Dela nas čaka še obilo, knjižnico je treba preurediti in nakupiti novih knjig itd., zato pa vabimo vse, ki jim je mar za prospeh našega društva, da še pristopijo v naše vrste. Čim več bo dobrih članov, tem lažje bo delovanje. — Naznanjamo, da se vrši dne 29. maja po večernicah predavanje v društvenem domu. Časniki bodo pa od te nedelje nadalje na razpolago v spodnji sobi društvenega doma. — Za naš dom so darovali č. g. župnik Anton Kolar 20 K, č. g. župnik Jožef Krohne, (drugi dar) 30 K, prejšnja prednica D. Z. Roza Lempl 2 K. Desek je dal Franc Kovač p. d. Simon. Zahvaljujemo se še enkrat vsem darovalcem in vsem, ki so pomagali pri zgradbi društvenega doma. Bog povrni.

p **Čebelarica** podružnica za Savinjsko dolino priredi v nedeljo, dne 29. maja ob 3. uri popoldne čebelarsko predavanje pri g. Francu Dražnik, čebelarju, Podkraj, Št. Ilj pri Velenju. Predavata gg. Andrej Pikel, čebelarski mojster, in Ljudevit Černež, čebelarski potovalni učitelj. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

p **Na Mislinjskem kolodvoru** je dne 18. t. m. proti večeru nenadoma umrl vinski agent Peter Grubič, doma iz Zagreba, čakajoč na vlak. Prej je še pil pri Bregantu v Št. Ilju, potem je naglo šel na kolodvor, kjer si je kupil vozni listek. Ker pa je bil utrujen vsled nagle hoje, se je vsedel na klop, a kmalu se je tudi vlegel in zaspal na večno. Ob prihodu vlaka, ga je šel postajenačelnik klicat, ker je mislil, da je samo zaspal, a bil je že mrtev. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Št. Ilj.

p **Marnberg**. Dne 18. t. m. je umrl mladi mož in vzoren gospodar Ivan Onuk, posestnik pri podružnici Sv. Treh Kraljev, kjer je bil več let tudi cerkveni ključar. Neka vrsta vročinske bolezni je v malo dneh strla krepkega moža. Pokojnik je bil, kakor tukajšnji Slovenci sploh, dober kristjan, in njegova priključna narava je razodevala dobrodušnega Slovenca. Ker ga nismo smeli pokopati slovesno, je bil menda druga žrtev legarja, ki se hoče udomačiti v naši župniji. Dobri ženi in spoštovanim sorodnikom, ki so še hujše okusili bridko izgubo, ko jim je postala prepovedala slovesen pogreb, naše sočutje!

p **Bralno društvo v škalah** priredi v ned. dne 29. maja 1910 ob 3 uri popoldne gledališko predstavo „Pravica se je izkazala“. Po predstavi je prosta zabava in godba škalskih tamburašev pri g. Stergarju.

Celjski okraj.

p **Polzela**. Polzelski domačini smo se posvetovali o prireditvi protestnega shoda zoper nakano

nemške šole. Tu pa je Kmečka Zveza s Slovensko Stražo s svojo krepko roko segla vmes in nam priredila shod že dne 22. t. m. — in čestitati ji je na uspehu; dokazala je, da ume duh časa in da ima srce za narod. Zaradi dopoldanske ure bali smo se slabe udeležbe, ali glej! Obširna dvorana g. Cimpermanna je natlačena polna, in še prihajajo gostje! Predsedoval je shodu kot pooblaščenec Kmečke Zveze, naš rojak poslanec Terjav. Glavna točka celega shoda bil je govor poslanca dr. Verstovška. Pa to je bil govor! Nisem še zlahka kdaj videl ogromno množico tako napeto poslušati. Iz obrazov, iz oči, odsevala je zadovoljnost, pritrdjevanje. Govornik nam je slikal poljudno, prisrčno in navdušeno tiste „prijatelje“, ki nam s sladkimi besedami ponujajo nemško šolo, njih pravi značaj, njih skrivne namene, žalostne posledice: prišli bomo od domači mir — ob narodnost — ob katoliško vero — ob svoje domove — ob domačo grudo — sužnji bomo tujega kapitalista — in vse to je prepričevalno dokazal iz zgodovine, iz izkušnje, iz domačega življenja. Videli smo na shodu nekaj omahljivcev, predsednik je večkrat pozval zborovalce h kakemu ugovoru, a nikdo si ni upal črhiniti nasprotne besede. Neumorno se je trudil g. govornik, a radi bi ga bili še poslušali. — Žal naj bo vsakemu, kdor ga ni slišal. Prisrčna Vam hvala, g. poslanec, in pa še kaj na svidenje!

p **Čebelarica** podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo, dne 29. majnika predpoldan ob 10. uri v Arclinu pri Vojniku pri g. Samecu, popoldan ob 3. uri pa na Teharjih v gospodinjstvi šoli čebelarski shod, na katerem bo predaval potovalni učitelj g. Jorancič. — Vse čebelarje in prijatelje čebel uljudno vabi odbor.

p **Iz gornjegrajskega okraja**. Tukaj se klati že več časa neki tujec. Kmetom ponuja lepe križe, mašne knjige in rožne vence ter obeta, da se bodo brale v novi sezidani rajhenburški cerkvi za odjemalce večne maše. Od vsakega vzame dve kroni are. Čez nekaj dni pride iz Dunaja od neke tvrdke (židovske) zaboj s povzetjem 8 kron brez knjige in rožnega venca. Poslani križ ni sam na sebi vreden 5 K. Savinčani, ali se bode še vedno dali voditi za nos? Kdor je pameten, bo pogljal takega potepuha skozi vrata, in potrebno naročil, oziroma kupil pri domačih trgovcih.

p **Sv. Jurij ob Taboru**. Iz Ojstrice, ki je bila pred leti prodana nekemu Lahu za 360.000 K, vozijo sedaj z velike parne žage deske na kolodvor. Čudni se nam zde vozniki, Bog ve, iz katere dežele so. Ko se vračajo s praznimi vozovi, vsi spijo. Veliko neprijetnosti so že povzročili s svojo vnamarnostjo na cesti. Če ne bo drugače, bo morala poseči višja oblast vmes in povedati tem hlapcem, da se v Savinjski dolini spi ponoči, po dnevi pa dela, ne ponoči popiva, po dnevi pa spi, kjer pihajo tudi avtomobili.

p **Sv. Jurij ob Taboru**. V nedeljo je umrl znani gostilničar in posestnik, g. Valentin Južna (Borštner). Bil je več let župan šentjurske občine, dokler ga liberalci niso dobili na svojo stran. Ako mož v starih letih ne bi bil izpremenil svojega mišljenja, stali bi ob njegovem grobu z drugačnimi čustvi.

p **Grize**. Na binkoštni ponedeljek so roparsko napadli tako imenovani napredni razgrajachi pridnega in poštenega mladeniča ter ga smrtno nevarno ranili. Daleč smo že prišli. Nekdaj tako lepi mir in zastopnost, sedaj pa toliko sovraštva in ponoči vpitje, življenje, roparski napadi, da si pošten človek ni življenja več varen. In ti razgrajachi imajo svoje ponočne shode baje v šolskem poslopju. Ali je to res? Ali je to znano šolski oblasti? Mi tega nikakor ne trpimo, mi smo postavili šolo za svoje otroke, ne pa za ponočne potepuhe.

p **Ljubno**. Tukajšnja prostovoljna požarna bramba, ki od leta 1886 neumorno deluje pod geslom: „Na čast božjo, bližnjemu v pomoč“, omislila si je krasno društveno zastavo, katere se bo dne 19. junija t. l. slovesno blagoslovila. — Razposlala so se že vabila prijateljem in somišljenikom tega prekoristnega društva, naj zabijejo v drog zastave spominske žeblice, kateri so se v nepričakovanem številu odzvali. — V kratkem času pa se bodo razposlala tudi vabila na slavnost.

p **Dramlje**. Čemu se spodtiče „Narodni List“ dne 12. maja v dopisu iz Dramelj nad opombo „da učitelj, kateri ne hoči v cerkev, ni sposoben za šolo“? Ako vi uredniki in dopisniki res niste delujete zoper vero, tedaj morate duhovniku biti hvaležni, ki opominja učitelje na tiste krščanske dolžnosti, katere jim veleva božja, cerkvena in posvetna šolska postava, praznike posvečevati. Pa tudi, ali nimajo krščanski stariši pravice, ravno to, in veliko pridnosti v šoli tirjati od tistih, katerim izročajo celi teden svoje otroke? Povejte še, urednik in dopisnik, tisto točko iz vseh postav, po kateri bi ne smel duhovnik v splošnih naukih tudi učiteljev opominjati na krščanske dolžnosti. Odstavljanje takega učitelja ne pride nikomur na misel, ampak da naj se obnaša, kakor krščanski učitelj. Pa vam je bilo sploh treba to reč v časnik dati? Za mir vam ni.

p **Sv. Vid pri Grobelnem**. Neki imenitni dopisnik „Narodnega Lista“ štev. 18 se hvali, kako je kot „berač“ kunšten, tako, da zamore celo svoje sanje razlagati. Kako, da nisi znal tudi prejšnjemu županu Goležu razložiti, kako se pravilno sestavljajo rekurzi, ker mu jih je — vse — oblast ovrgla. Bahaš se tudi, da je še nedokazani dopisnik „Slovenskega Gospodarja“ v zibelki spal, ko je že Goleš kot občinski odbornik služboval; res čudno, da ni znal bolj

kunšno rekurirati radi občinskih volitev, a — sedaj se je pa še potegoval za župansko mesto, da je še pri volitvi sam sebe volil. Pozneje še odborniško mesto ni hotel odkloniti, akoravno mu je g. komisar prav lepo prigovarjal in mu zatrjeval, da ne bode kaznovan, ako odstopi, pa vendar je le še želel v odboru sedeti in še to brezplačno mesto ne odkloniti, na kar ga je gospod komisar poučil, naj bode za naprej mirnega zasiedanja v odboru, kar mu tudi vsi šentvidčani želimo. Ako je pa to že pozabil, naj ga taisti dopisnik „N. L.“, kateri ga zagovarja, pred vsako odborovo sejo opozori, da pusti svojo jezo pred vrati občinske pisarne. Da pa ne bode dopisnika „Narodnega Lista“ skrbelo, kako in kaj se bode pisalo čez tri leta, gotovo ti ne veš, da že vprašaš dopisnika „Slovenskega Gospodarja“, pa zagotovim te, da „eden tisoč devet sto in trinajst,“ — vse drugo pa šentvidskemu liberalnemu dopisniku kot sanjaveu pripustimo, da bo imel še kaj lažnjivega pisati, drugače bi se mu bržčas možgane zasmodile, pa tega mu ne privoščimo. Šentvidčani.

e Sv. Vid pri Grobelnem. Sprejmite, g. urednik, te vrstice, da ljudje vidijo, kakšni so naši liberalci. Franc Goleš, p. d. Pevec, pravi o meni, da sem ga v Ptuj na sejmju z eno roko prijel za prsi in ga porinil proč, z drugo pa vzel prodajalec živinski potni list, in kričal: „600 kron, 600 kron dam jaz za njo, kobila je moja,“ tako namreč poroča „Narodni List“. A ne prvo, ne drugo ni resnica. Dalje trdi, da sem izsilil od Peveca že kupljeno blago. Kako ste čudni. Ako jaz nočem komu prodati kupljene živine, kdo me more k temu prisiliti? Zato vidiš g. Pevec, kako smešna je tvoja trditev. Plačujem pa tudi ravno tako davek, kakor ti, da smem barantati z živino. — Torej ste sedaj liberalci le priznali, da ste tudi barantači, in vendar ste se zadnjič iz nas norčevali, in nas imeli za „barantače“. Ljudje se čudijo, kako more tak človek, ki smo ga imeli doslej za resnega moža, govoriti neresnico! Seveda se Pevec jezi, da sem postal jaz „mogočen“ šentvidski župan, čeravno dosedaj še v odboru nisem bil, med tem ko je on izletel iz občinskega odbora. Čemu bi se ljudje čudili, da sem občinski predstojnik, saj nisem nikogar prosil, da bi me volil. Še liberalci sami so mi pripomogli do županskega stolca, le povprašajte g. Vuga, če ni res. — In dalje vpraša dopisun v „Narodnem Listu“, kako bi naj tak župan, kakor sem jaz, skrbel za mir in red v občini? Tako mislim, bom še vedno skrbel za red in mir, kakor poprejšnji posilil župan. Gospod Florijan že ve iz dolgoletne skušnjaje, da „kakšen je župan, takšen je pa red“. Tako je namreč rekel pri zadnji občinski seji. Saj nam je znano, da človek rad druge sodi po sebi. Kakoršen je bil on kot župan, takšen je imel tudi red; to mu lahko dokažemo, zato naj le molči. Tudi g. Ostrža pustite lepo pri miru, saj vi liberalci še vredni niste, da bi g. kaplanu odvezali jermene na njegovih čevljih. — Kakor „Narodni List“, tako sklepam tudi jaz: „Bog nas varuj takih prijateljev,“ namreč liberalcev. — Anton Sivka, župan.

Čebelarstvo društvo za celjski in laški okraj priredi v nedeljo dne 5. junija pri g. Mihael Hrašnik-u, po domače Skodenšek v Vrstniku poučni shod, kjer bo potovalni učitelj za čebelarstvo g. Jurandić praktično podučeval o umnem čebelarstvu.

Brežiški okraj.

b Slov. kat. politično društvo v Brežicah za občine Zakot, Mostec, Sela in Artiče priredi v nedeljo, dne 29. maja 1910 ob ¼4. uri popoldne v gostilni g. Krulca v št. Lenartu ob cesti na kolodvor javno zborovanje. Dnevni red: Poročilo državnih in dežel-nih poslancev gg. Franceta Pišek in dr. Ivana Benkoviča. Posebno se bo razpravljalo o novi postavi za povzdigo kupčije z živino, o davčni preosnovi itd, in se protestiralo zoper davek na vino. Ob lepem vremenu pod milim nebom. — Volilci! Pokažite z obilno udeležbo vaše zanimanje za javne zadeve! Odbor.

b Rajhenburg. Shod, na katerem govorita gg. drž. poslanca dr. Benkovič in Pišek v nedeljo, dne 29. maja, kakor je poročal zadnji „Slovenski Gospodar“, se ne bode vršil na Blanci, ampak takoj po cerkvenem opravilu pod milim nebom tik cerkve sv. Kancijana.

b Planina. Dne 12. majnika smo imeli tukaj živinski sejm; prodalo se je veliko živine, posebno volov in krav; kupei kaj radi pridejo na Planino, posebno iz Moravskega in Gornjega Štajerskega, ker pravijo, da se dobi tukaj lepa živina. Tudi pisec teh vrst je gnal dve kravi na sejm, pa čujte in strmite, dobil sem bolete, pisane samo v nemškem jeziku. Županu Šešerko pač dišijo samo slovenski groši in pa slovenski glasovi pri volitvah, drugače nas pa izziva, kjer nas le more. Pripomniti moram, da so v občinskem odboru sami Slovenci, pa nima nobeden toliko poguma, da bi pri kaki seji predlagal, naj se naročijo bolete, pisane v slovenskem jeziku. Pričakujemo, da se ta nedostatek popravi. — Eden, ki ne sliši k deutschfreundliche Štajere Partei.

Vestnik mladinske organizacije.

Shod obmejnih Slovenk. Tam, kjer se ne zganejo moški, stopijo na plan naše navdušene Slovenke. V nedeljo dne 22. maja se je vršila pri Sv. Križu nad Mariborom veličastna slavnost obmejnih Slovenk. Kljub slabemu vremenu so vrele iz dolin od vseh krajev naše severne pokrajine navdušene mladenke na višek k sv. Križu. Lična cer-

kev sv. Križa je bila lepo okinčana. Najprvo so se mlad poklonile v cerkvi Mariji. Pridigoval je č. g. Marko Sagaj, kaplan selniški, sv. mašo pa je daroval č. g. dr. Kovačič. Med sveto mašo se je vršilo skupno sv. obhajilo deklet. Ob enih popoldne smo se zbrali pred hišo g. Dobaja, kjer se je vršilo zborovanje. Zborovalni prostor je bil z zelenjem lepo ovenčan. Ve. stotin Slovenk se je zbralo tukaj. V velikem številu so prišle mladenke iz Selnice ob Dravi, Kamnice, Svečine, Sv. Jurja ob Pesnici, Spod. in Zg. Kungote, št. Ilja, Jarenine, Sv. Petra, Maribora, od Sv. Duha na Ostrem Vrhu, Lučan in drugih obmejnih krajev. Pismo sta poslala pozdrave župnika Gartner in Štrakl. Shod je pozdravila tudi predsednica Dekliške zveze pri Sv. Jurju v Slov. gor. Zborovanje je otvoril domači g. župnik Ant. Koebek, ki je v navdušenem govoru pozdravil zborovalke. Nato je ves zbor zapel himno: „Marija bodi zdrava!“ Kot voditeljica Z. S. D. je shodu predsedovala Anica Krenova iz St. Ilja, ki je v krasnih in navdušenih besedah začrtala pota dekliške organizacije. Vihar odobravanja je sledil vznesenemu njenemu govoru. Govorile so še: Čep Terezija (Sv. Križ), Jenuš Terezika in Hamer Lina (št. Peter pri Mariboru), Gödl Verona (Sv. Jurij ob Pesnici), Pec Terezika iz St. Ilja pa je navdušeno deklamirala pesmico: „Materi Sloveniji“, Hauptman Filomena (Sv. Križ) pa: „Me gremo naprej, me mlade“. Tudi zastopnica deklet iz Svečine je navdušeno pozdravljala. Č. g. Sagaj opozarja na to, kako velike važnosti je, da se zbirajo obmejne Slovenke pod praporom Marijinim. Zastopnik S. K. S. Z. dr. Kovačič pravi: Versko prepričanje in ljubezen do narodnih svetinj je Vas in nas privedlo semkaj na to prijazno obmejno visočino.

Za težavni vaš bodoči stan, dekleta, je najboljša priprava, ako se oklenete Marijinih družb, dekliških zvez in izobraževalnih društev. Krasnim prepričevalnim besedam govornikovim je sledilo navdušeno odobravanje. Naslednji govornik Žebot iz Maribora navdušuje zborovalke za obrambno delo. V „Sl. Straži“ naj vneto sodelujejo naše mladenke. Poglejte proti severu, zahodu, vzhodu. Vse te gore, griči in poljane so bile nekaj naše, a sedaj niso več — po naši krivdi! Branimo vsaj to, kar imamo! H koncu se še domači gospod župnik in predsednica zahvaljujeta vsem, ki so pripomogli, da se je slavnost tako krasno izvršila. Med pevanjem narodnih pesmi se je sklenilo tako krasno zborovanje. Dasiravno je prihrul hud vihar med zborovanjem, vendar naše obmejne Slovenke so vstrajale do zadnjega. Ko smo se potem še zopet v cerkvi zahvalili majnikovi kraljici, kjer je imel g. dr. Kovačič sklepni govor, smo se z veseljem v sroih vračali na svoje domove.

Shod bo gotovo obrodil najlepše sadove. Slava vrlim obmejnim Slovenkam!

Obmejna mladina! V nedeljo dne 29. maja v Jareninu! Še enkrat opozarjamo mladeniče Slovenskih goric, okolice Maribora in Dravskega polja, da se prihodnjo nedeljo iz vsake župnije udeležijo mladeniškega shoda v Jareninu. Jareninski shod naj bo sijajna mladeniška manifestacija na naši jezikovni meji. Govorili bodo znani govorniki izza lanskim mlad. shodov. Sodeluje pri slavnosti jareninski pevski zbor. Zborovanje se prične takoj po cerkveni slavnosti. Vrš se ob vsakem vremenu. Jarenina je pol ure oddaljena od železniške postaje Pesnice, torej se lahko shoda udeležijo tudi mladeniči iz oddaljenih krajev. Prosimo voditelje naših zvez in društev, da še te dni pridno agitirajo za jareninski shod! Na shod se vabijo tudi moške! V nedeljo je naš dan! Torej vsi v Jarenino, v to našo ponosno slovensko trdnjavo!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Tukajšnja Mladeniška zveza ima v nedeljo, dne 29. maja t. l. svoj mesečni shod v bralni sobi z mnogovrstnim sporedom. Zraven šaljivi prizor. Mladenice ude, kateri pripelje te s seboj tudi svoje tovariše, vabi uljudno odbor.

Rajhenburg. Dekliški shod na Graški gori dne 24. majnika je vspel kar najsijajneje. Udeležilo se ga je nad 600 (šest sto) deklet iz naše in sevnške župnije, in na stotine drugega ljudstva. Natančneje poročilo podamo prihodnjič.

Najnovejše novice.

„Slovenska Straža“. Prepotrebno narodno obrambno društvo, postavljeno na krščanski temelj, je ustanovljeno za vse slovenske pokrajine. Njegov sedež je Ljubljana. V to središče se mora tudi stekati ves denar v narodno-obrambne namene. Drugače ni pravega reda ali je vsaj dvojni posel, ker bi se denar iz Maribora moral poslati v Ljubljano. Zato pozivamo in prosimo svoje somišljenike, da pošiljajo ves denar za obmejne Slovence, za narodno-obrambne namene itd. takoj naravnost v Ljubljano pod naslovom „Slovenska Straža“.

Birmovanje v dekanatu Dravsko polje se je vršilo v času od 16. do 24. maja 1910. Birmanih je bilo dne 16. maja v Hočah 373, 17. maja v Framu 258, 19. maja v Slivnici 433, 22. maja pri Sv. Janžu na Dravskem polju 387, 23. maja pri Sv. Lovrencu 230, 24. maja na Ptujski gori 198, v celem dekanatu skupaj 1879 birmancev. — Kako požrtvovalno skrbijo dušni pastirji in verniki za lepoto hiše božje, so pokazale mnogoštevilne blagoslovitve novih ali prenovljenih cerkvenih reči. Tako so prevzvišeni nadpastir ob priliki birmovanja blagoslovili v Hočah podobi Srca Jezusovega in Srca Marijinega za dva stranska oltarja, delo prof. Al. Zwerger v Haleinu, ter pozlata- rja Al. Zoratti v Mariboru, v ceni 2000 K, in bandero Marijine družbe s podobama Brezmadežne in Jezusa, ki je „čistost devic“. Bandero so izdelale šolske sestre v Mariboru za 450 K. V Framu je bil blagoslovljen nov kip Brezmadežne, katerega je izgoto-

vil L. Perko za 300 K, ter dve spovednici, delo mojstra Fr. Visočnika, katerih ena velja 320 K. Te svote so zložile Marijine družbenice in zavedni krščanski moške. Pri župnijski cerkvi sv. Lovrenca sta bili blagoslovljeni dve novi sliki sv. Cirila in Metoda pri vhodu k cerkvi, naslikani od akad. slikarja Fr. Fras v Slivnici; nadalje nove orglje, delo znanega mariborskega mojstra Jož. Brandl, ki stanejo 3350 K; potem nov kelih, izdelan od K. Tratnika v Mariboru za 100 K, in razni parametri za podružnico sv. Antona Puščavnika. Za Ptujsko goro so mariborske gospe pri podobarju Dohnaliku naročile ličen kip sv. Antona Pad., in nabavil se je od K. Tratnika nov lestene, kar je stalo oboje nad 700 K. Na povratku iz Ptujске gore, dne 24. maja, so prevzvišeni knezoškof v Župečji vasi župnije Lovrenčke, blagoslovili novo cerkvice sv. Antona Pušč., za katero so bili ob enaki priložnosti dne 31. maja 1904 položili temeljni kamen. Za to cerkvice je med mnogimi en sam dobrotnik daroval 600, drugi pa 1000 K; vsi stroški za njo so znašali približno 12.000 K. Poleg raznih podob in kipov, so bile tukaj blagoslovljene tudi prenovljene orglje, ki so prej stale v župnijski cerkvi. — V vseh župnijah so dobri verniki trumoma pričakovali in pozdravljali svojega nadpastirja, ter kleče prosili blagoslova za se in za svoje otročiče. Veličastni sprejemi, slikovite vrste jezdecov na čilih konjih in (pri Sv. Janžu) kolesarjev, ki so spremljali voz Prevzvišenega po raznih farah pri dohodu in odhodu, brezštevilni slavoloki s pomenljivimi napisi, večerne podoknice in bakljade, vse to so vesela znamenja, da je verno ljudstvo iz srca vdano sveti Cerkvi in svojemu nadpastirju. — Seme z apostolsko gorečnostjo oznanjevanih višepastirskih nauk o milostih sv. birme, o boju zoper dušne sovražnike, o božji in naši materi Mariji, o virih milosti božje, o znamenitosti orgelj in njihove blagoslovitve, o znamenjih krščanske hiše in o sv. Antonu Pušč., je očitno padalo na rodovitna tla. — Od 28. maja do 4. junija bo škofijsko obiskovanje in birmovanje v Laški dekaniji.

Volilni imeniki za volitev po g. Ježovniku bodo prihodnje dni razpoloženi. Prosimo nujno svoje somišljenike, da jih pregledajo ter blagovolijo izvršiti potrebne reklamacije.

Sklep za ljudsko štetje. Proračunski odsek državnega zbora je sprejel včeraj s 24 proti 17 glasovom predlog poslanca Kramara, da se bo v prihodnje pri ljudskem štetju poleg občevalnega jezika določila tudi narodnost.

Sv. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, dne 12. junija se vrši pri nas veliki dekliški shod. Slovesnost se bo vršila v cerkvi, in zunaj cerkve bo veliko zborovanje. Opozarjamo že zdaj vse sosednje in druge župnije na ta prvi letošnji dekliški shod. Natančneje poročilo naznanim prihodnjič.

Listnica uredništva.

Veržej: Po našem mnenju je najboljša da počakamo, dokler se ta reč ne konča. Nekateri odstavki so tudi taki, da bi zopet lahko imeli nepotrebne pote k sodnji. Ko se enkrat cela zadeva konča, pa radi prinesemo stvarno poročilo o zgodovini tega razpora. Zdravil! — Konjice: Izročili smo poslancem, da se pritožijo. Tam verno, za nas tožljivo. — Kebelj: Bilo predolgo; oprostite! — Bočna: Brez podpisa v koš! — Za prihodnjo številko smo morali odložiti: Sv. Vid pri Grobelnem, Mala Nedelja, št. Janž na Vinski gori, Staritrg pri Slovenjgradu, Sv. Tomaž pri Ormožu, Šmartno na Paki, Nova cerkev, Sv. Martin pri slovenjgradu, Gotovlje, Sv. Jurij ob juž. žel.

Prva največja zaloga črevljev v Celju

priporoča slavnemu občinstvu veliko zalogo črevljev vseh vrst od najfinejših do najcenejših moških, ženskih in otroških kakor tudi samoprodaja original-amerikanskih. Štefan Strašek, Celje, Schmiedgasse. 411

Loden-sukno-odeje in koce za postelje in konje, pletilno volno itd. iz

ovčje volne

prodaja na debelo in drobno

Jakob Pogačnik,

tovarnar volnenega blaga v Velikovcu na Koroškem.

Ovčjo volno kupujem ali jo zamenjam za blago. 425

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 21. maja 1910.

Trst . 78 29 30 87 88
Linc . 37 38 7 8 9

V najem se želi vzeti dobrodoča gostilna, pozneje se morda tudi kupi. V Mariboru ali v okolici. Ponudbe na poste restante št. 1000 Lipnica (Leibnitz). 135

1 nov bencin-lokomobil 4-6 HP, 1 travniška brana, 1 železen plug, 1 mln za debelo moko se po ceni odda. Strojno ključavničarstvo Karl Sinkowitsch, Paffgasse 9, Maribor. 293

Zelo lepa hiša še davka prosta s štirimi sobami, dvema kuhinjama, velika klet, svinjski hlevi in lep vrt je blizu Maribora na prodaj. Cena 16.500 kron. Zamenja se tudi s posestvom na deželi. Naslov pri upravnistvu Slov. Gosp. v Mariboru. 279

Slatina z zelo dobro vodo z gostilno s 5 sobami, kuhinjo, 9 klet, goveji in živinski hlev, gumno in škedenj, gozd, njive in travniki, okoli 6 oralo, ob cesti in ob železnici na Koroškem ležeče se po ceni prodaja. Zadnja cena 18500 kron. Vknjiženih je 6000 kron. Pojasnila daje Nawratil v Lipnici (Leibnitz). 817

Ajno najboljše vrste se dobi pri g. Ivanu Sulčić, Zidanmost. 323

Lepa hiša, še davka prosta, s petimi sobami, tremi kuhinjami, lepimi kleti, svinjskim hlevom in lepim vrtom, 15 minut oddaljena od glavnega trga je v Mariboru na prodaj. Cena 12.800 kron. Več pri lastnici M. Brože, Maribor, Grenzgasse 24. 403

V prijaznem vojniškem trgu je na prodaj lepa hiša, s hlevom, vrtom in brajdami, najbolj pripravo za rokodelca. Cena je štiri tisoč štiri sto kron. Naslov lastnika je: Janez Kok v Novi cerkvi pri Celju, p. Vojnik. 394

Priden učenec se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji pri Petru Trogerju, sedlarski mojster v Mozirju. 385

Spretnega sedlarja sprejme v svojo hišo „Posojilnica v Vojniku“. V hiši se je izvrševala že mnogo let sedlarska obrt. 383

Posestvo z gostilno, 7 oralo travnikov, njiv in sadonosnika, se prodaja v občini Vosek, fara sv. Marjeta ob Pesnici. Več pove lastnik Ludvik Dolaiš, posestniški sin Sv. Jakoba v Slov. gor. Vpraša se naj do 1. junija. 429

Štacionarska oprava za mešano trgovino z obrtjo vred se po ceni prodaja. Kasinogasse št. 6. Marijannum. 410

Pošten, glasbeno nadarjen fant se takoj sprejme v poduk kot cecilijanski organist in cerkovnik proti mali plači. Naslov v upravnistvu. 431

Mlinarji pozor! Prodajam za nizko ceno zaradi opustitve obrti nekaj francoskih mlinjskih kamnov še novi, malo rabljeni. Alojz Kupec, pošta Sv. Pavel pri Preboldu, Stajersko. 332

Travniki, prve vrste okoli 5 oralo 1 $\frac{1}{2}$ ure od Maribora oddaljen, leži ob okrajni cesti, se takoj prodaja. Naslov pri upravnistvu Slov. Gospodarja. 439

Posestvo, eno uro od Maribora, lepi zidani krami, lepe brajda, lepo sadje, travniki, njive, lesi, vse skupaj 13 oralo; 2.500 kron ostanke vknjiženih. Kdor hoče kupiti, naj se oglasi pri Mat. Emeršič v Dogašah št. 22, pri Mariboru. 444

V Zgor. Savinjski dolini se je iz gubil lep, rjav pes, majhen na visokih nogah, kateri sliši na ime „čuvaj“. Kdor ve kaj o psu, živem ali mrtvem, naj naznani na Rečico št. 41, proti dobri nagradi. 438

Na prodaj je novozidana hiša z dvema sobama, kuhinjo, vežo in veliko spodnjo kletjo; hiša je 10 let davka prosta in leži 15 minut od mesta Ptuj ob glavni cesti, je najbolj priprava za penzionista, ker je stanovanje zelo suho in lepo napravljeno. Cena se izve pri lastniku Franc Šumenjak, Rogoznica, Ptuj. 443

Malo posestvo z 2 oraloma zemlje, se takoj prodaja. Pobrež št. 155, J. K. 417

Fanta, pridnega, poštenega in šole prostega sprejme takoj Jurij Fregl v Framu. 418

Krojaški učenec se sprejme pri g. Jožefu Richter, krojač za civilno obleko in uniforme, Maribor, Landwehrkaserne. 413

Lepo posestvo eno uro od Maribora, pri glavni cesti, z lepim zidanim hramom, s tremi sobami, kuhinjo, klet, zidan hlev za dve kravi, svinjski hlevi, vodnjak z dobro vodo, 1 oral dobre zemlje, se po najnižji ceni za 5000 kron prodaja. Vknjiženih ostane 1400 K. Poizve se pri Miha Rutnik, Poberž pri Mariboru št. 284. 423

Učenca, kateri ima veselje sekire delati se učiti in enega pomagati, kateri zna dobro sekire delati, sprejme proti dobremu plačilu K. Krančan, Fal ob kor. žel. 424

Skupna služba organista in cerkovnika na Polenškaku je razpisana. Nastopi se lahko takoj. Prosilci naj se, če le mogoče, osebno oglasijo pri cerkvenem predstojništvu. 426

Prodajam po pravniški ceni narajene obleke, za fante in moške, vsake starosti. Sprejemam tudi naročena dela, imam vsake vrste vzorce, da se lahko vsakemu postreže, tudi za boljši stan. Le pri meni, Vašem znanu in rojaku, kmetje, kupujte. Jožef Verdnik, krojaški mojster v Slov. Bistrici, Šolska ulica. 441

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4- z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni Apotheke „zur Sonne“, Gradeo, Jakominiplatz 24. 108

Ženitna ponudba.

V svrhu ženitve se želim seznaniti s pridnim dekletom ali vdovo brez otrok, ki bi bila pridna gospodinja, stara 28 do 35 let in bi imela premoženja 3 do 4 tisoč kron. Jaz imam premoženja 14 tisoč kron in še zraven zaslužek. Ponudbe s sliko naj se blagovolijo poslati na uredništvo Slovenskega Gospodarja. 419

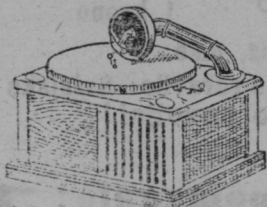
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Distriktni zdravnik

dr. Maks Murmayr

naznanja, da se s 1. junijem t. l. preseli iz sedanjega stanovanja v svojo hišo, št. 105 v Slov. Bistrici, (nasproti c. in kr. vojašnici). 416

Za 10% ceneje

oddamo od danes naprej vsakovrstne gramofone, sifone in plošče. Zahtevajte cenike. Istotam dobi se najboljši pomnoževalni aparat „levograf“ za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavná družstva se opozarjajo posebno na to ugodnost. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 271

Za cepljenje trt

dobite edino dobre gumijevke trake pri tvrdki:

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

Olje Tiskarna sv. Cirila, Maribor

od motorja oddaje 100 kg po 25 K.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Nihče več ne'godrja
Čez slabosti in težave,
Ako

spozna,
Ki drži želodce zdrave!

Najboljše krepčilo želodca,

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2'40.
Kabinetna kakovost " " 4'80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Steckenpferd- milo z lilijinim mlekom

Najmehkejšo milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

Prima rake in postrve

kupi po najboljših cenah

Karl Gollesch, Maribor ob D.

Tegetthoffova ulica 33.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
lika in častni diplom k zlati kolajni. ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
kvrne in rekonvalescente. Povzroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Izborni okus. Nad 6000 zdrav-
niških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2'60 in po
445 1 l & K 4'80.

Uradno potrjeni civilni geometer

Karl Hantich

v Mariboru, Sodnijska ulica vis-à-vis
okrožni sodnji

se priporoča za merjenje in vsa v njegovo stroko
spadajoča dela.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4¾%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le keleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenzemski praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Poljasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Završekova hiša na Bregu pri Celju št. 2 z vrtom vred se proda. Več pove notar Baš v Celju.

Zahvala.

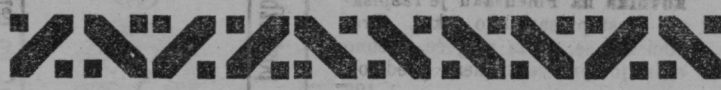
Ker nam ni bilo mogoče, se vsakemu posebej zahvaliti, kateri so našo nam predrago hčerko oziroma sestro

Alojzijo Misja

dne 17. maja spremili k zadnjemu počitku, se tem potem zahvaljujemo v prvi vrsti častiti duhovščini kapelski, vsem dekletom Marijine družbe, ki se jih je v tolikem številu udeležilo, kakor tudi gospodu Čirču in vsem pevcem za nagrobnico. Sprejmite vsi našo najtoplejšo zahvalo od žalujočih ostalih.

Na Kapelskem vrhu, dne 17. maja 1910.

Micika, Ivana, Jožef, Gerca Misja, Ana Misja, sestre. 445 stariši.

Izjava.

Proti neštetim boleznim se priporoča Franzovo žganje. Dobro, močno Franzovo žganje je neoporekovano najboljšo domače sredstvo.

Za kolikor boljše in uspešnejše je še potem Franzovega žganja preparat, kakor je Szeklerjev gorski

„Inda-cvet“

ki ga ne priporoča le izdelovalec, ampak vsak, kdor ga rabi.

Spričevalo za to da:

pismo Franca Kossuth-a:

Blag. gospod Balázsovich Sándor, lekarnar v Sepsiszent-György.

„Proti revmatičnim bolečinam se je izkazalo vnetje z „Inda-cvetom“ zelo dobro. Bodite tako prijazni in pošljite mi tri steklenice.“

Postavno zavarovano „Inda-cvet“ zdravilnih zelišč Franzovo žganje ni kaka navadna spritova mešanica, temveč iz

Szeklerjevih gorskih zdravilnih zelišč narejen sprit in kot tak ne le najboljši in najuspešnejši, temveč tudi najmočnejši Franzovega žganja preparat.

„Inda-cvet“ krepi živce in mišice, osveži in okrepi telo in dušo!

„Inda-cvet“ se dobi pri izdelovalcu Balázsovich Sándor, lekarnar v Sepsiszentgyörgy, kakor tudi v vseh lekarnah, drožerijah in specializiranih trgovinah. 303

Pokrijte vsako ranjeno mesto

skrbno, ker lahko nastanejo iz tega vsled okuženja zelo hude rane.

Že 40 let se je izkazalo medilno vlažno mazilo, takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7- pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vinarjev.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „PRI ČRNEM DRU“

PRAGA, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zloge v lekarnah Avstro-Ogrske. 250

Pozor kmetovalci!!

Zdaj je čas zbirati zdravilna zelišča: Bezgovo cvetje, hojkine in smrekove mladike, bezov sok, lipovo cvetje, suličasto listi trpotec in druga zdravilna zelišča.

Kupim vsako množino in plačam dobro. Ponudbe na Karl Gollesch, Maribor. 384

Za sv. birmo!

Izvrstne molitvenike, vsakovrstne rožne vence, podobice, škapulirje, križe itd. najceneje kupite pri

Franč Krepek, Maribor ob D. izdelovatelj rožnih vencev, Tržaška cesta 15, in na sejmih. 430

Narodni slikar in pleskar

v Celju Gosposka ulica 5. v Celju

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarstvo na steklo, les itd. Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah. Vedno točno in najboljšo postrežbo zagotavljam se priporočam p. č. duhovščini in cenjenemu občinstvu za mnogo-brojna naročila. 412

Mih. Dobravc.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

